

გაზეთი გაემოდის
1930 წლის 5
ნოემბრიდან

samtredlismacne @ mail.ru

მაცნე

სამბრაღიის

N15 (9231)

31 მაისი, 2017 წელი

ფასი 50 თეთრი

კაცუაჩა ნყარი!

2

5

ქართული ტერიტორიის სეკე

როსა ქაღაქის იერსახეა არ ჰზრუნავთ

“თა ქაღაქს თუკ” №54-კ
სააჩუქნა თუქში

3

ჯაბაერ საქაღაქა ფაზაურთის ქართულ
გულშემატკივართა ქაღაქი

ახალსოფლის
ბორანი
სტიქიას
ბაღაურჩა

ფუჭეუმაგის საართაშორისო
ღღუსთან ღაკაჭობრებით
ღიღი ნიქოს შესახებ

მირსებს შებოჭებული ბავშვობის მიჯნაზე

4

“რაც ჩოსოსანი ბავსღი,
სურბილი მაქვს უბეთესი ბავსღე”

7

ბავშვთა
ღაჭვის
ღღუს
მიღოსავთ,
ბავშვებო!

როსა ქალაქის იერსახეზე არ ვზრუნავთ

6060 ნაწილაკებით

“შევისყიდა თმას, მსურველებმა მოგვმართონ მისამართზე, ან დაგვირეკონ ტელეფონზე”. “ვეფხისტყაოსნის” მისაღებ ფასში გამოგვეხმაურეთ”. – ამ უწყინარ განცხადებებს თითქოს არავისთვის შეუძლია ზიანის მოტანა, თუმცა თუ იმას გავითვალისწინებთ, რომ რეკლამებს მოსახლეობა ქუჩებში, გაუთვალისწინებელ ადგილებში, შენობებზე, ბოძებზე აკრავს, რაც თავისთავად არასწორი საქციელია, საზოგადოების დიდი ნაწილის გაღიზიანებას იწვევს. მათ შორის არის ნელი ადამია, რო-

მლის კვების ობიექტს მსგავსი ტიპის განცხადებების გასაკრავად ხშირად იყენებენ: “მოვლივარ დილით და რესტორანს ‘ევროპის’ კედლებზე ვნახულობ სხვადასხვა შინაარსის განცხადებებს. რა თქმა უნდა, არ მსიამოვნებს, აუცილებელია, ქალაქში სპეციალური ადგილი გამოიყოს, სადაც საინფორმაციო და სარეკლამო ხასიათის განცხადებებს გააკრავენ”.

უფრო მეტად ქალაქში ინფრასტრუქტურულ ობიექტებზე: გარე განათების ბოძებზე, მგზავრთა მოსაცდელზე, კორპუსების კედლებზე ხშირია სხვადასხვა სახის სარეკლამო და საინფორმაცი-

ო განცხადებების განთავსების ფაქტები. დაინტერესებული პირები, როგორც წესი, ზემოაღნიშნულ წარწერებს ადგილობრივ თვითმმართველობასთან და კერძო მესაკუთრეებთან შეუთანხმებლად ახორციელებენ.

ხშირ შემთხვევაში ირდევია იმ პირთა უფლებები, რომელთა საკუთრებაში არსებულ ობიექტებზე თვითნებურად ხდება სარეკლამო და საინფორმაციო განცხადებები, გაკვრა, რაც საბოლოო ჯამში ქალაქის დაბინძურების ერთ-ერთ სერიოზულ ელემენტად იქცევა.

ადგილობრივი თვითმმართველობის შესაბამისი სამსახურის მიერ კონკრეტ-

ული პირის მიმართ პასუხის მოთხოვნა ასეთი წარმოქმნილი ნარჩენებისთვის ძალიან რთული და პრაქტიკულად შეუძლებელია.

დავით ბახტაძე, მუნიციპალიტეტის გამგებლის პირველი მოადგილე: “ჩვენ არ გავგანხიანებ ბერკეტი, რომლითაც მსგავსი ქმედების შემთხვევაში მოქალაქეებს დავსჯით, უფრო სწორად, დავაჯარიმებთ. უნდა იყოს რეკლამის განთავსების რეგულირების წესი. თუმცა საკრებულოს აქვს მიღებული დადგენილება, რითაც ერთი ნაბიჯი უკვე გადაიდგა. სამტრედიაში, ქალაქის ტერიტორიაზე უნდა გამოიყოს სპეციალური ადგილი, სა-

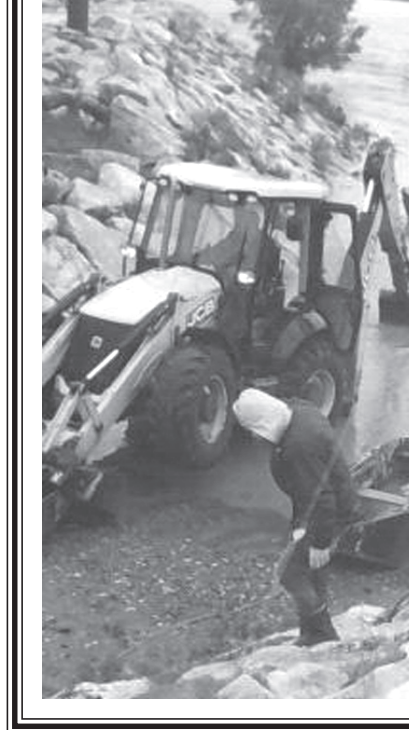
დაც მსურველები განცხადებებს გამოაკრავენ. არც ჩვენ მოგვწონს აჭრელებული შენობის ფასადები, განცხადებების ჩამოყრის შემთხვევაში დაბინძურებული ქუჩები. მომხრე და მოსურნე ვარ, ქალაქის იერსახე გაუმჯობესდეს და საზოგადოება მიეჩვიოს წესრიგს”.

რეკლამის განთავსების წესის მიღება მუნიციპალიტეტში იმდენია, ამ საკითხს დაარეგულირებს, ხელს შეუწყობს ობიექტის მფლობელთა უფლებების დაცვას, ნარჩენების მართვის საკითხის გაუმჯობესებას და ქალაქის იერსახე მნიშვნელოვნად მოწესრიგდება.

ახალსოფლის ბორანი სტიქიას გადაურჩა

ნათია ნაცვლიძე

მაისში ჩვენს მუნიციპალიტეტში უზენაესი რანგის ახალსოფლის ბორანს დაზიანების საფრთხე შეუქმნა. ამ ბორნით რამდენიმე სოფლის მოსახლეობა სარგებლობს, მოქალაქეები საკუთარ საყრდენ ფართობებს უკავშირდებიან. 18 მაისს გამთენიისას ახალსოფლის მოსახლეობა სასწრაფოდ დაუკავშირდა მუნიციპალიტეტის საკრებულოს წევრს, გრიგოლ დარჯინას და აცნობა, რომ არსებობდა საფრთხე, ბორანი ადიდებულ მდინარე რიონს წაედო. მოსახლეობამ საკრებულოს წევრს დახმარება და ადგილობრივ ხელისუფლებასთან შუამდგომლობა სთხოვა. ხელისუფლების მხრიდან რეაგირებამ არ დააყოვნა, ადგილზე მოხილვებული იქნა საჭირო ტექნიკა და ბორნის ადგილიდან მოწყვეტის საფრთხე თავიდან იქნა არიდებული. “სამტრედიის მაცნეს” კომენტარი მისცა საკრებულოს წევრმა, გრიგოლ დარჯინამ: “კვირა დილით, გამთენიისას, ტელეფონით შევატყობინე მომხდარის შესახებ მუნიციპალიტეტის გამგებელს, ვალერიანე ფოცხვერიას, მიუხედავად იმისა, რომ არასამუშაო დღე იყო, ჩვენს გვერდით განხილვენი გამგებელი და მისი მოადგილე, დავით ბახტაძე, მუნიციპალიტეტის საკრებულოს საფინანსო-საბიუჯეტო კომისიის თავმჯდომარე შალვა არზუმანიანი, კომუნალური გაერთიანების უფროსი კობა ბიბილაძე და კეთილმოწყობისა და გამწვანების სამსახურის უფროსი, ელგუჯა კალაძე. ამ სამსახურების წარმომადგენლებმა, მოიყვანეს საჭირო სპეცტექნიკა, ბორანი ნაპირთან ახლოს მიეწიეთ, ბეტონის ბოძებზე ტროსით მყარად დაეამაგრეთ, წყალმა მეთრე დღესვე ივლო და ბორნის ადგილიდან მოწყვეტილი საფრთხე არ არსებობდა. მინდა, მოსახლეობის სახელით დიდი მადლობა გადავუხადო როგორც მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელ პირებს, ისე კომუნალური გაერთიანების უფროსს, კობა ბიბილაძეს”.

გააცაჩა ნყარი!

თაზ ბაბუნაშვილი

პრობლემა, არაერთი წელია აქილევსის ქუჩის აქილევსის ქუჩადაც რომ ექცადა ბაშელეებს, ნელ-ნელა გვარდება. უფრო სწორად, პირველი ნაბიჯები უკვე გადაიდგა და გაწვიმება წარლენას აღარ ნიშნავს.

ბაშელი რომან ნუცუბიძის 25 წლიანმა ბრძოლამ შედეგი გამოიღო. ვარციხესების კასკადის მე-4 წყალგამტარი არხი, რომელიც წამში 19 კუბური მეტრი გამავლობისთვის იყო განკუთვნილი, არადა, წამში 100-120 კუბური მეტრი ჩამოედინებოდა, ფართოვდება და იწმინდება. უკვე წელს, მოხშირებული და ძლიერი წვიმებისას წყალი გაატარა და მოსახლეობას არანაირი პრობლემა არ შექმნია. რომან ნუცუბიძე ამაზე ხაზგასმით საუბრობს და ხელისუფლების დამსახურებას არაერთხელ აღნიშნავს: “25 წელია, ამისთვის ვიბრძვი. ამ არხმა ბაში არაერთხელ გაასწორა მიწასთან, დატანჯა მოსახლეობა. დაახ, სამუშაოები დაიწყო და ხარისხიანად მიმდინარეობს, მაგრამ აქვე უნდა აღვნიშნო, რომ 25 წლის წინ ბაშელეებმა სახელმწიფოს სასამართლო მოუგეს. 302 ათასი ლარი კომპენსაციისა და ზიანის ასანაზღაურებლად სახელმწიფოს მართებს ბაშელეების, რის ანაზღაურებაზეც ჯერ საუბარი არ არის.” ბაშში 273 ოჯახია დაზარალებული. სწორედ მათ უნდა გადაუხადოს სახელმწიფომ ეს თანხა.

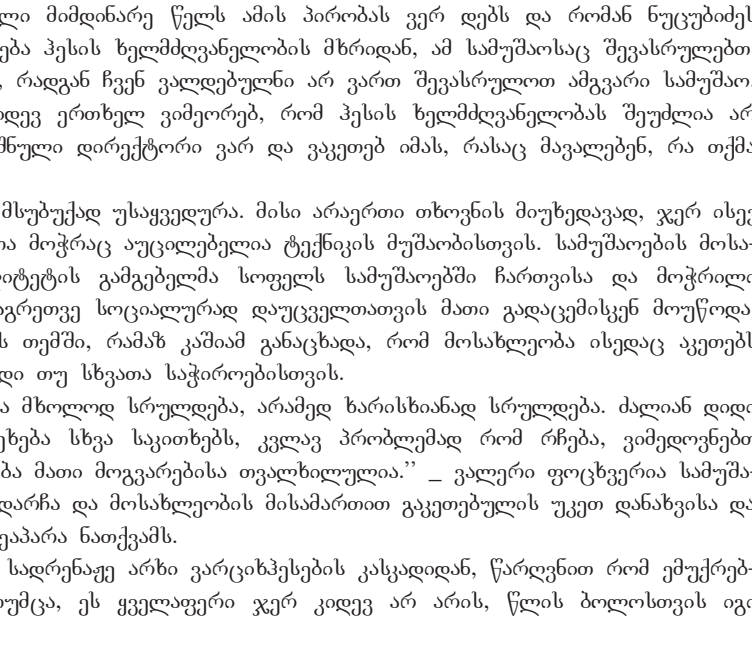
მიუხედავად იმისა, რომ შედეგი უკვე სახეზეა, 15 ივნისისთვის სამუშაო პროცესი უფრო გაფართოვდება და წლის ბოლოსთვის საბოლოო სახეს მიიღებს. “სადრენაჟე არხის ახლად გაჭრილ არხზე შეერთება მთლიანად გადაწყვეტს ბაშელეების პრობლემას. ივლისისთვის ეს სამუშაოები დაიწყება. შედეგი უკვე სახეზეა, ბოლოდროინდელ წვიმებს სოფელი არ შეუწუხებია, წლების წინ კი ეს დიდ პრობლემას შექმნიდა.” – აღნიშნავს ვარციხესის დირექტორი ზაზა უფლისაშვილი. ის წლის ბოლომდე ორი დიდი სამუშაოს, ერთი წყალგამტარი არხის ახლად გაჭრილ არხთან შეერთებას და კიდევ უფრო რთული პროცესის, მე-4 ჰესის ქვევით უქმე წყალსამშენებლობას გეგმავს.

რომან ნუცუბიძე კიდევ ერთ პრობლემაზე საუბრობს, რომელიც ბაშელეებისთვის სასიცოცხლო მნიშვნელობისაა. “აუცილებლად უნდა აშენდეს პირუტყვის გადასარეკი ხიდი. მისი არარსებობის გამო, სოფელში 9 ადამიანი დაიღუპა.” ზაზა უფლისაშვილი მიმდინარე წელს ამის პირობას ვერ დებს და რომან ნუცუბიძეს პასუხობს: “თუკი კეთილი ნება იქნება ჰესის ხელმძღვანელობის მხრიდან, ამ სამუშაოსაც შევასრულებთ. წელს, ვფიქრობთ, ეს ვერ მოხდება, რადგან ჩვენ ვალდებულნი არ ვართ შევასრულოთ ამგვარი სამუშაო. მომავალ წელს ვნახოთ, მაგრამ კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, რომ ჰესის ხელმძღვანელობას შეუძლია არ ააგოს ეს ხიდი. მე მხოლოდ დანიშნული დირექტორი ვარ და ვაკეთებ იმას, რასაც მავალბენ, რა თქმა უნდა, კანონის ფარგლებში.”

ზაზა უფლისაშვილი ბაშელეებს მსუბუქად უსაყვედურა. მისი არაერთი თხოვნის მიუხედავად, ჯერ ისევ არ არის გატანილი ხეები, რომელთა მოჭრა უკიდურესად ტექნიკის მუშაობისთვის. სამუშაოების მოსახლეობადაც ჩასულმა მუნიციპალიტეტის გამგებელმა სოფელს სამუშაოებში ჩართვისა და მოჭრილი ხეების საბაგეშო ბაღში შეტანის, აგრეთვე სოციალურად დაუცველთათვის მათი გადაცემისკენ მოუწოდა. გამგებლის წარმომადგენელმა ბაშის თემში, რამაზ კამიამ განაცხადა, რომ მოსახლეობა ისედაც აკეთებს ამას, გააქვთ მოჭრილი ხეები პირადი თუ სხვათა საჭიროებისთვის.

“რაც მთავარია, სამუშაოები არა მხოლოდ სრულდება, არამედ ხარისხიანად სრულდება. ძალიან დიდი პრობლემა ეხსნება ბაშს. რაც შეეხება სხვა საკითხებს, კვლავ პრობლემად რომ რჩება, ვიმედოვნებთ მოგვარდება, მით უმეტეს, მინდობდა მათი მოგვარების თვალხილულია.” – ვალერი ფოცხვერია სამუშაოების მიმდინარეობით კმაყოფილი დარჩა და მოსახლეობის მისამართით გაკეთებულის უკეთ დანახვისა და შეფასების ფრთხილი საყვედური შეაპარა ნათქვამს.

წლებია, კარგად ცნობილი მე-4 სადრენაჟე არხი ვარციხესების კასკადთან, წარლენით რომ ემუქრებოდა ბაშს, “მოთვინიერებულია”. თუმცა, ეს ყველაფერი ჯერ კიდევ არ არის, წლის ბოლოსთვის იგი საბოლოოდ “მორჯულებდა”.

“თია კარის ღრუ” №54-ე საარჩევნო ოლქში

შედეგები ჩაქოქა

მოსახლეობის მეტი ინფორმირებულობისა და მათი მოსაზრებების ვათავალისწინებით საარჩევნო ადმინისტრაციის მიერ შეთავაზებული სერვისების გაუმჯობესებისათვის დაგეგმილი ახალი ინიციატივა “ვესაუბრებით ამომრჩევლებს” ჩვენს მუნიციპალიტეტშიც განხორციელდა. №54 სამრედიის საარჩევნო ოლქის წევრებმა მოსახლეობასთან ადგილებზე შეხვედრები გამართეს, ამომრჩევლებს თვითმმართველობის არჩევნებსა და ამ პროცესში მათ უფლება-მოვალეობებზე ესაუბრნენ.

“უფრო ახლოს” – ასეთია საარჩევნო ადმინისტრაციის სლოგანი, რომელიც ამომრჩევლებსა და საარჩევნო ადმინისტრაციას შორის მეტ კომუნიკაციას ითვალისწინებს. საარჩევნო პროცესებში მეტი ჩართულობის მიზნით მოქალაქეებს, სურვილისამებრ, მოსაზრებების ბარათების შევსების საშუალებაც მიეცათ.

მარე თამარ ჟვანია და მისი მოადგილე გიორგი შარაბიძე არჩევნების მართვის სისტემის შემუშავებისა და დანერგვისათვის 2015 წელს ცესკოს საერთაშორისო საარჩევნო ჯილდო გადაეცა, რაც ძალიან დიდი აღიარებაა. როგორც ვველაზე რთული არჩევნები, ასე დაფიქსირდა შეხვედრაზე 2017 წლის თვითმმართველობის არჩევნები. მასში ბევრი დაინტერესებული მხარეა, დასმინა ბატონმა კობამ, რომელთაც თავიანთი მომხრეები ჰყავთ. ვველა ცდილობს, თავისმა კანდიდატმა გაიმარჯვოს, რასაც დამატებით ახლავს თან.

შეხვედრაზე ითქვა, რომ სისტემატურად მიმდინარეობს საარჩევნო პროცესების გამარტივება მუშაობა. საარჩევნო ადმინისტრაცია უზრუნველყოფს ვველასთვის თანაბრად ხელმისაწვდომ პირობებს, როგორც ეთნიკური უმცირესობების, ისე შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის. დამოუკიდებლობა, მიუკერძოებლობა, გამჭვირვალობა, სანდობა, სანდოებისა და

“გადამზადების თვალსაზრისით სწავლება პირველად საუბრო საარჩევნო კომისიების წევრებისთვის მოხდა. ამჯერად საარჩევნო ადმინისტრაცია საგანმანათლებლო პროექტებს სხვადასხვა მიზნობრივი ჯგუფებისთვის ახორციელებს. ეს უთუოდ განზრდის მათ მონაწილეობას არჩევნებში, ჩვენ მათ ამისთვის მეტი სტიმული მივცით.

2015-2016 წლებში ათასზე მეტმა 17-დან 25 წლამდე ახალგაზრდად გაიარა სასაწავლო პროგრამა. ჩემი დაჟინებული თხოვნით, რადგან სამრედიოში ამის ნიადაგი არსებობს, ჩვენი მუნიციპალიტეტიც ჩართო პროგრამაში. კონკრეტულად იგი მე-11 საჯარო სკოლაში განხორციელდა პროექტი “არჩევნები და ახალგაზრდა ამომრჩევლები”.

დაგეგმილია, რომ სამრედიოში 40 მოქალაქე გაივლის საარჩევნო ადმინისტრატორის კურსებს და შესაბამის სერტიფიკატსაც აიღებს. მათ მეტი ეცოდინებათ არჩევნების შესახებ. აღსანიშნავია, რომ პირველად წელს სამრედიოში გაიხსნა საარჩევნო განვითარების სკოლა.

დგენის პროცესი, ინფრასტრუქტურა და კიდევ ბევრი რამ განხილეს შეხვედრაზე რაც სამართლიანი და მიუკერძოებელი არჩევნებისათვის აუცილებელ ფაქტორს წარმოადგენს.

დაგეგმილია, რომ სამრედიოში 40 მოქალაქე გაივლის საარჩევნო ადმინისტრატორის კურსებს და შესაბამის სერტიფიკატსაც აიღებს. მათ მეტი ეცოდინებათ არჩევნების შესახებ. აღსანიშნავია, რომ პირველად წელს სამრედიოში გაიხსნა საარჩევნო განვითარების სკოლა.

“შე არ მტყვენია, როცა ვიტყვი, რომ სამრედიოელი ვარ. ფაქტებით იციან, როგორ მუშაობს ჩვენი საარჩევნო ოლქი”. – განაცხადა მან შეხვედრაზე და მადლობა გადაუხადა საარჩევნო კომისიის წევრებს, ვველა იმ აღმინანს, ვინც საარჩევნო პროცესებში აქტიურად არის ჩართული, რომელთა საქმიანობის შედეგად №54 სამრედიის საარჩევნო ოლქმა საარჩევნო ადმინისტრაციის მაღალი შეფასება დაიმსახურა.

საარჩევნო ოლქის მდივანმა მარიამ ბოკლაგაძემ მოსაზრებების ბარათების მიხედვით ამომრჩევლის სურვილები გააცნო შეხვედრის მონაწილეებს: “მიუხედავად იმისა, ბარათებში ისეთი სურვილებიც დაფიქსირა ზოგიერთმა მოქალაქემ, რაც არჩევნებს არ ეხებოდა, მაინც ბევრი მნიშვნელოვანი მოსაზრება და სურვილი ჩაიწერა. მაგალითად, ერთ მოქალაქეს მრავალპარტიული და კონკურენტუნარიანი არჩევნები უნდა რომ იყოს, სხვამ სამართლიანი არჩევნების სურვილი გამოხატა; ზოგს ხმის დათვლის პროცედურა აინტერესებს, ელექტრონული არჩევნებიც კარგი იქნებოდაო. იყო ასეთი მოსაზრებაც, რომ კომისიის წევრებს არჩევნებზე მშვიდი გარემო უნდა ჰქონდეთო, პრეზიდენტს ხალხი უნდა ირჩევდესო... ასეთი ჩანაწერები ძალიან ბევრია. ჩვენ დღეს მხოლოდ მცირე ნაწილი წარმოვიდგინეთ”.

უსაფრთხო არჩევნები და სანდობა ქალბატონმა სოფომაც მსჯელობის საგნად აქცია. იმ წარმატებულ სასწავლო პროგრამებზე ისაუბრა, რომლებსაც ცესკო საარჩევნო სისტემების განვითარების, რეფორმებისა და სწავლების ცენტრის ეგიდით განახორციელებს.

23 მაისს №54 სამრედიის საარჩევნო ოლქში, იმავე ინიციატივის ფარგლებში, საჯარო საინფორმაციო შეხვედრა გაიმართა. შეხვედრას საარჩევნო პროცესებში დაინტერესებული პირები დაესწრნენ. მათ შორის არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენელი ნინო შარაშენიძე. საარჩევნო ოლქის თავმჯდომარის მოადგილემ, კობა სიხარულიძემ ახალი ინიციატივა სამრედიის მაგალითზე მიმოიხილა, 2016 წლის არჩევნები შეაფასა და 2017 წლის თვითმმართველობის არჩევნებზე გააკეთა აქცენტი.

“ჩვენ, სამრედიის საოლქო საარჩევნო კომისიის მუდმივმოქმედი წევრები, ერთი თვის განმავლობაში გავდიოდით საარჩევნო ტერმინოლოგიის ამომრჩევლებთან შესახვედრად”. – აღნიშნა მან. – “მოვიარეთ ქალაქი, ვიყავით დაბა კულაშიში, იანეთში, სოფელ გომში. ვაცნობდით მათ ჩვენს ორგანიზაციას, ვესაუბრებოდით თავიანთი უფლებებისა და მოვალეობებზე, ვურთიკვდილდით ბარათებს საერთაშორისო მოსაზრებების დასაფიქსირებლად. შემდეგ ისინი სპეციალურ ფურცელზე ატვირთეს. ამ მნიშვნელოვან აქტივობაში 5 მოხალისე მონაწილეობდა. აქედან 3 პროექტის “შენი ხმა შენი მომავალი” გამარჯვებულები არიან”.

კობა სიხარულიძემ, პირველ რიგში, საარჩევნო ადმინისტრაციის შესახებ ისაუბრა, თუ რა მისია და მიზანი აკისრია ამ ორგანიზაციას, როგორია სტრუქტურულად, რა პრინციპით ხდება საარჩევნო კომისიის წევრების არჩევა, რა სახის არჩევნები ტარდება ჩვენთან, რამდენად მნიშვნელოვან საქმეს აკეთებს. ცესკოსთან არსებული სწავლების ცენტრი, სამოქალაქო განათლება როგორ ამალბებს მოქალაქეებში სანდობასა და ცნობადობას და ა. შ. მან ვერცხლად მიმოიხილა 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნები, რომელსაც მაღალი შეფასება მისცეს უცხო ქვეყნების პოლიტიკურმა წრეებმა, საერთაშორისო და ადგილობრივმა დამკვირვებლებმა, არასამთავრო-

ბო ორგანიზაციებმა. ითქვა, რომ სამრედიო ერთ-ერთი მუნიციპალიტეტი იყო, სადაც მეორე ტური არ გამართულა. “ყოველ არჩევნებზე ახალ-ახალ სიტუაციებს ვაწყდებით. აღმოუფერვით, კიდევ რაღაც იქნეს თავს, გამოწვევებია მუდმივად. ერთი და იგივე პრობლემა არასდროს მეროდება. ეს კარგია, მოდუნების საშუალებას არ ვგაძლევს, უფრო მეტად მობილიზებული ვხდებით, მენეჯმენტისა და სამართლიანობის კუ-

თხით გაგაუმჯობესოთ არჩევნები”. – განაცხადა კობა სიხარულიძემ. იქვე განმარტა, რომ არჩევნების ინდიკატორი საჩივარია. 2016 წლის არჩევნებმა კი საჩივრების გარეშე და მცირეოდენი ხარვეზებით ჩაიარა, რისთვისაც ოლქმა საარჩევნო ადმინისტრაციის მაღლობა დაიმსახურა.

კობა სიხარულიძემ, პირველ რიგში, საარჩევნო ადმინისტრაციის შესახებ ისაუბრა, თუ რა მისია და მიზანი აკისრია ამ ორგანიზაციას, როგორია სტრუქტურულად, რა პრინციპით ხდება საარჩევნო კომისიის წევრების არჩევა, რა სახის არჩევნები ტარდება ჩვენთან, რამდენად მნიშვნელოვან საქმეს აკეთებს. ცესკოსთან არსებული სწავლების ცენტრი, სამოქალაქო განათლება როგორ ამალბებს მოქალაქეებში სანდობასა და ცნობადობას და ა. შ. მან ვერცხლად მიმოიხილა 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნები, რომელსაც მაღალი შეფასება მისცეს უცხო ქვეყნების პოლიტიკურმა წრეებმა, საერთაშორისო და ადგილობრივმა დამკვირვებლებმა, არასამთავრო-

ზოგადად საქართველო რომ ლიდერია რეგიონში არჩევნების დემოკრატიულობის ხარისხით, გამჭვირვალობის თვალსაზრისით და ა. შ. ამის მტკიცებულებად საოლქო საარჩევნო კომისიის წევრს, სოფო დარჯინას ის ფაქტი მოჰყავს, რომ “ჩვენს ქვეყანას ბევრი ძალიან ძლიერი სპეციალისტი ჰყავს. ისინი მსოფლიოს ბევრ ქვეყანას უქმნიან საარჩევნო ადმინისტრაციის მოდელს, აძლევენ შენიშვნებს და რეკომენდაციებს. ჩვენ გვყავს საერთაშორისო დონეზე აღიარებული ფასილიტატორები, მათ შორისაა ნათია ქაშაყაშვილი, ძლიერი ფასილიტატორები არიან ცესკოს თავმჯდომარეები”.

მოხნდა. უპრობლემადაც არაა რეალობა და საკითხებზე, რომელთა მოგვარების კონტურები იკვებება, აქაც ისაუბრეს. დარბაზი მუსიკის გაკეთებისთვის აუცილებლად სჭირდება საბავშვო ბაღს. მისი მოწვობა შერობის მეორე სართულზე სრულიად შესაძლებელია. “აუცილებელია დარბაზისთვის ოთახის მოწესრიგება. ღონისძიებებს იმ ოთახში ვაწყობთ, მუსიკის გაკეთების ვატარებთ, სადაც უფროსი ჯგუფი მეცადინეობს. ზეიმების დროს გვიხდება მისი დაცლა. გარდა ამისა, ბაგის ჯგუფი გვეჩვენება, მოგვხსენებთ, ბაგაში სულ პატარების ნაკლებად ვახერხებთ.” – სიტუაციაში გვარკვევს ბაღის მმართველი მაკა ათაბაგი.

საბავშვო ბაღს საშუალო დარბაზი სჭირდება

თბილისში

ბაშს ადგილობრივი ხელისუფლების პირველი პირები ჰყავდა სტუმრად. სტუმრად ჰქვია, თორემ ესეც ერთი ჩვეულებრივი შემოხვევა იყო, საქმიანი, ხშირად რომ ეწყობა თქმში.

გალერეანე ფოცხვერია და მისი თანმხლები პირები თავდაპირველად საბავშვო ბაღს ეწვივნენ, სადაც გარდა ადგილობრივებისა, მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი დაწესებულებების წარმომადგენლები დახვდნენ. იქ, სადაც წლების წინ სოფელ ბაშის საბჭოთა მეურნეობა იყო, ახლა საბავშვო ბაღია. კარგად შენახული, მოწესრიგებული შენობა, კვიების მიღდაი რაციონი და გამართული სასწავლო პროცესი ბაშის საბავშვო ბაღის ყოველდღიურობა აღ-

მოხნდა. უპრობლემადაც არაა რეალობა და საკითხებზე, რომელთა მოგვარების კონტურები იკვებება, აქაც ისაუბრეს. დარბაზი მუსიკის გაკეთებისთვის აუცილებლად სჭირდება საბავშვო

“ველა მსგავსი პრობლემის მოგვარებას თანხა სჭირდება. სოფლის პროგრამით ვაპირებდით ამ საკითხის მოწესრიგებას. მოგეხსენებათ, ჯერჯერობით იგი შეჩერებულია. იმედია, ამჯერად სხვა გზები გამოიძებნება.” – იმედოვნებს სპეციალისტი ბაშის წარმომადგენლობაში მალხაზ ნაცვლიშვილი. ბაშში გამგებლის წარმომადგენელი რამაზ კამია უფრო აქტიური ზომების მიღების პირობას დებს.

სასწავლო წლის დასაწყისში ბაშის საბავშვო ბაღში 56 აღსაზრდელი ირიცხებოდა. მიგრაციამ, ქართულ სოფლებს დამოფიქრებლად რომ დაატო ხელი, კონტინენტი 40-მდე დაიკვანა. “ძირითადად ქუთაისში მიდიან ახალგაზრდები და ბუნებრივია, შეილებიც გადაჰყავთ.” – დანაწილებით ამბობს დაწესებულების მმართველი. რაც შეეხება

სწავლების პროცესს, ბაღის მეთოდისტი მარინა ბაღდაძე და სხვა წარმომადგენლები სკოლამდელ დაწესებულებათა გაერთიანებიდან აღნიშნავენ, რომ როცა საქმეს მონდომებით, პროფესიონალიზმითა და პასუხისმგებლობით უდგებიან, არ აქვს მნიშვნელობა სასწავლო დაწესებულება სოფლის იქნება თუ ქალაქის, სასწავლო პროცესი გამართულად მიდის.

მუნიციპალიტეტის გამგებელი ვალერიანე ფოცხვერია და ინფრასტრუქტურის სამსახურის უფროსი ზურაბ გოგია კოლექტივს დაჰპირდნენ, რომ პირველივე შესაძლებლობის შემთხვევაში მათ დარბაზის პრობლემა მოუგვარდებათ.

“რაც ჩოხოსანი გავხდი, სურვილი მაქვს, უკეთესი გავხდე”

ამთბარან ჭიჭიძე

ისევ დასჭირდა ქვეყანას შავჩოხიანი ვაჟიკები. ოღონდ, ეს თბილისში კი არა, უბრალოდ, ტრადიციების, ზნეობრივი ღირებულებების, კულტურული ფასეულობების, მშვიდობის დაცვით უნდა მოიგოს. ყველა თბილისე და იმის ჩაება ქვეყანა. ეს არ ნიშნავს, კარი მიუხეობ ვეროპას, მაგრამ მსოფლიოს ვაოცებას მეტწილად ისევ ჩვენს ტრადიციებით რომ ვახერხებთ, ცხადია. “კარგი ტრადიციები ეროვნულობის ხერხემალია”, ამწიხიადამართებულ გენს კი მომავალი ნამდვილად არ აქვს.

“სიბველისადმი გრძობა, პატივი, თუ შენში მაინც ოდნავ ელფარება”, არ შეიძლება, თვალთ არ მოგჭრას ჩოხოსანთა და დარბაისელ მანდილოსანთა ტრადიციულმა ავტორიტეტობამ, რიდიოთა და სიბმითით არ განაწყოს ამ ადამიანების მიმართ. ჩოხა დღეს განსაკუთრებით მოთხოვნადი ვახდა ჩვენს ქვეყანაში. ვისთვის ეს საკუთარ ისტორიასთან მიახლოების სურვილი, ვისთვის კი მხოლოდ ტრენდია.

ჩოხის მატარებელი ბევრია საქართველოში და მათ შორის სამტრედიისშიც, თავიანთი გამოჩენით განსაკუთრებული სიბლი რომ შემოაქვთ. საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია მეორემაც საპატრიარქოსთან არსებულ ჩოხოსანთა სადროშოში გააერთიანა ამერ-იმერი, ჩამოაყალიბა ორგანიზაცია, რომლის თავმჯდომარეც თავად უწმინდესია. სადროშოები მალე მიეღო საქართველოს მოიცავს. ისინი ბევრ სულის დასაპურებელს, თუ საქველმოქმედო ღონისძიებას გამართავენ.

მალხაზ ინტელექტუალური ჩოხოსანთა საზოგადოების თავმჯდომარის მოადგილის, ზვიად სენიაშვილის წინადადებით ჩაუდგა ჩოხოსანთა სადროშოს სამტრედიისში, რედაქციაში გვესტუმრა და სიახლოვებით გვესაუბრა ორგანიზაციის შესახებ, თანაც პირობა ჩამოგვართვა, სადროშოში რომ ვავერთიანდებოდით.

– ბატონო მალხაზ, თქვენ როდის გახდით ჩოხოსანი? რატომ გაგიჩნდათ სურვილი, ამ საზოგადოების წევრი ყოფილიყავით?

მოვიყარეთ მუხლი, ორასი ადამიანი იღებდა ფიცს. ტაძრის შემოვარენი ჩოხოსნებით იყო სავსე. მეც ახლად მიღებულმა წევრებმა ხანჯლების “ხვიანში” გავიარეთ, ყველა თავის სურვილს გვატანდა: ერთგულებას, სიკეთეს, ქვეყნის

გაწევრიანების და ჩოხის ჩაცმის სურვილი არ გაუჩნდება, იმ საზოგადოების, რომლის თავმჯდომარე პატრიარქია. ეს ორმაგად საპაყია. ჩოხოსანი შარშან გავხდი. ჩემმა ძმამ, ვანო ინტელექტუალურ დამირეკა და მითხრა, 8 თებერვალს, წმინდა დავით აღმაშენებლის ხსენების დღეს გელათში იყო მიწვეული იმერეთის ჩოხოსანთა სადროშოს მიერ. მითხრა, ხომ არ მექნებოდა სურვილი საზოგადოებაში გაწევრიანების. ცხადია, დავთანხმდი. იმ დღეს მე, ვანო და ჩვენი ძმა თემური ქუთაისში ჩავედით. საოცრად ლამაზი და ამაღლებელი ცერემონიალი ჩატარდა. ჯერ წირვას დავესწარით გელათში, შემდეგ კი მეუფე კალისტრატემ საკურთხეველში მიგვიწვია, დაგვლოცა, წმინდა დავით აღმაშენებლის საფლავზე

გამოვლანებას გვისურვებდა. ბოლოს ბატონმა ლევან როხვაქიმ, იმერეთის ჩოხოსანთა სადროშოს თავმჯდომარე მოგვილოცა საზოგადოებაში გაწევრიანება. ყველაფერი ღონით დასრულდა. საოცარი სანახაობა იყო.

– იქნებ განუმარტოთ მკითხველს, რას ისახავს მიზნად ჩოხოსანთა საზოგადოება, რა მისია აკისრია მას?

– ორგანიზაციას არა აქვს არავითარი შეხება პოლიტიკასთან. მას აქვს წესდება, სადაც ჩაწერილია, რომ მისი მიზანია: “ქართველი ერის ისტორიული ტრადიციების, ზნეობრივი ღირებულებების, კულტურული ფასეულობების, ადათ-წესების, ტრადიციული ჩაცმულობისა და დარბაისური ჩვევების აღდგენა, შენარჩუნება, განვითარება და პოპულარიზაცია, დედაეკლესიის, სამშობლოს ერთგულება და დაცვა”.

საზოგადოებას აქვს საკუთარი ჰიმნი, დროშა, ლოგო და სამკერდე ნიშანი. საზოგადოებასთან არსებული სამსახურების მეშვეობით იგი სხვადასხვა მიმართულებით ახორციელებს საქმიანობას. მათ შორის უცხოეთში გადამხვეწილ თანამემამულეებთან კულტურულ-საგანმანათლებლო, ინფორმაციული ურთიერთობების დამყარებას, საზღვარგარეთ არსებულ ქართულ დიასპორებში საზოგადოების პირველადი ორგანიზაციების შექმნას.

– რა ნიშნით ერთიანდებიან ჩოხოსანთა საზოგადოებაში?

– აუცილებელია, ადამიანი იყოს მართლმადიდებელი ეკლესიის აღმსარებელ-მწიარებელი. წევრობისთვის სულიერი მოძღვრის რეკომენდაციაა საჭირო.

საზოგადოების წევრი ვახდე, ასაკი შეზღუდული არ არის. გაერთიანება შესაძლებელია ნამდვილი, საპატიო, ასოცირებული და ნორჩი ჩოხოსნის სტატუსით.

– თქვენთვის რა არის ამ საზოგადოების წევრობა? მით უფრო, რომ სამტრედიის სადროშოს ხელმძღვანელობა აქვს ჩაიბარეთ. რა გავლენა აქვს თქვენზე ჩოხას?

– ისეთი განწყობაა, თითქოს შენს წარსულს, წინაპარს ეხები ხელით, მათი ნაწილი ხდები, არა წარმოსახვით, არამედ ფიზიკურად. ეს სასწაულია. ჩოხა ქართული სულია. ვანო თეატრში ანტონ კათალიკოსის როლი ითამაშა და იხსენებდა, როლიდან ვერ გამოვდიოდი, ამისთვის დღეები მჭირდებოდა, რაღაცნაირი გავხდით. რაც ჩოხოსანი ვარ, სურვილი მაქვს, უკეთესი გავხდე. ზვიად სენიაშვილი გელათში გავიცანი. ჩემთვის მოლოდინელი იყო, როცა სადროშოს ხელმძღვანელობა შემომთავაზა. ბუნებით აქტიური ადამიანი ვარ, მინდოდა,

ნინოოჭას ეილოცავთ!

“ანგელოზის წირვა დგება, როცა დაპყრავს ნინო ზარსა, მცხეთის ქალაქს მირონი დუღს ყველგან გააქვს ნიავ ქარსა. გარს გუმბათსა სვეტს ეხვევა, როგორც ნორჩი ვაზი სარსა, იმის მაღლი შეგეწვავთ, რაც იქ წირვა-ლოცვა დგასა”. ხალხური.

კაპადოკიით მოსულმა ქალწულმა, ხელში საკუთარი თმებით შეკრული ვაზის ჯვრით უდიდესი როლი შეასრულა საქართველოს გაქრისტიანებაში.

წელიწადში ორჯერ, 27 იანვარსა და 1-ლ ივნისს აღინიშნება წმინდანის ხსენების დღე.

წმინდა ნინოსადმი განსაკუთრებით უშვილონი და სხეულნი ლოცულობენ და წმინდანს მფარველობს მათ.

27 იანვარს აღესრულა წმინდანი 338 წელს ბოდბეში.

1-ლი ივნისი საქართველოში წმინდა ნინოს შემოსვლის დღეა! ეილოცავთ!

ლევან მაგნიანი

– უკვე დაგეგმილი მაქვს ომში დალუპულთა შვილებთან შეხვედრა. შესაძლოა, გამგებოსთან ერთად მოვაწყოთ ღონისძიებები, დავაწესოთ პრიზები, დავაძლიეროთ ეროვნული ტრადიციები და სხვა.

***

17 მაისს სრულიად საქართველოს ჩოხოსანთა სადროშო თბილისში შეიკრება ოჯახის სიწმინდის დღის აღსანიშნავად. ღონისძიებაში სამტრედიიდან მალხაზ ინტელექტუალური და მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე კობა ძიძიგური მონაწილეობდნენ.

“დედაეკლესიისთვის საფუძველთა საფუძველი არის ოჯახი”. განმარტავს ჩვენთან საუბარში მალხაზ ინტელექტუალური. – “17 მაისს ამ დღის აღსანიშნავად შეიმთხვევით არ მომხდარა, ე. ი. ოჯახის სიწმინდეს საფრთხე შეექმნა. იმ დროს, როცა ჩვენ თავისუფლების მოედანზე ვივრებიოდით, ლგბტ-ებმაც მოაწვევს გამოსვლა, მაგრამ მალე დაიშალნენ. ჩვენ დავანახეთ მსოფლიოს, რომ ქართველობისთვის უპირველესი ჩვენი სარწმუნოება და ოჯახია. თუმცა გვევანან ასეთებიც. ჩვენ გვინდა ევროპასთან, მაგრამ არ გვინდა ის, რაც ჩვენი არ არის.

რაღაც გამეკეთებინა, არასამთავრობო ორგანიზაციის ჩამოყალიბებამაც ვზრუნავდი და ამ დროს ასეთი წინადადება... ბეკურს შეგეხმანე სადროშოში გასაერთიანებლად. ბევრმა აიტაცა ჩემი შეთავაზება. მათ უნდა შეავსონ სპეციალური კითხვარი. აუცილებელია, ჩოხები შეიძინონ. მალე ორგანიზაციის პრეზენტაცია გვექნება.

– თქვენი სამოქმედო პროგრამა რას ითვალისწინებს?

ოჯახის სიწმინდის დღესთან დაკავშირებით თავისი შთაბეჭდილებები ბატონმა კობამაც გაგვიზიარა: “ამ დღეს თბილისში უამრავი ხალხი ივრებიდა, წელს ჩოხოსნებიც იყვნენ ჩართულნი და მე, როგორც ერთ-ერთი ჩოხოსანი, ამ რანგში ვიყავი მიწვეული. ოჯახის სიწმინდის დღის დაწესება პატრიარქის ინიციატივაა და სასიხარულოა, რომ ხალხმა მისი იდეა აიტაცა. რა თქმა უნდა, ბევრია საქართველოში, ვინც იცავს ოჯახის სიწმინდეს და ამ ღირებულების დაცვით ცხოვრობს, მაგრამ, სამწუხაროდ, ამის აფიშირება არ ხდება. უფრო მეტად აღვირახსნილობასა და გარყვნილებას აფიშირებენ. ეს ერთი დღე კი ნამდვილად გამორჩეულია, როცა ადამიანებს საშუალება ეძლევათ, ერთად შეიკრიბონ და თავიანთი აზრი, პოზიცია დააფიქსირონ ამ საკითხთან დაკავშირებით”.

ბატონი კობა დიდი ხანია, ჩოხას ატარებს, მაგრამ აქამდე არც ერთი ორგანიზაციის წევრი არ ყოფილა. სიახლოვნებით ადასტურებს, რომ ამაჯერად საპატრიარქოს ჩოხოსანთა რიგებს შეუერთდა. ამბობს, რომ ჩოხა ჩვენი ეროვნული სამოსია, რომელიც საუკუნეებს მოჰყვება და სასურველია, სამტრედიისში ის ბევრმა ატაროს.

ქართული ღირსების საქმე

თაბაგაშენაშვილი

ამ 26 მაისს უკვე 26 წელი ვახდა, რაც საქართველო დამოუკიდებლობის აღდგენის დღეს აღნიშნავს. 26 წლიდან დამოუკიდებლობაზე თვალის გადავლება ერთდროულად ააშკარავებს მის შუქ-ჩრდილებს. ქართული ხასიათი და დამოუკიდებლობა სამშობლოსა და სახელმწიფოებრიობისადმი, განსჯის საგანი არაერთხელ, არაერთ რაგუნში ყოფილა. ადღეობით თუ უადღეობით, ურთიერთბრალდებების, სწორი თუ მცდარი პოლიტიკური ნაბიჯების გათვალისწინებით, იგი ქართული ღირსების საქმეა!

ფრაზა – “შე რუსთაველის ქვეყნიდან ვარ!” – წლევეანდელი 26 მაისის ღონისძიებების ლაიტმოტივი ვახლდათ, და ეს იმიტომ, რომ ამ თარიღიდან ცოტა ხნით ადრე ქვეყანამ დიდი შოთა რუსთაველის იუბილე აღნიშნა, რომლის “ვეფხისტყაოსანი” ქართველთა კულტურული ძეგლია. სწორედ მასშია ხსნა ქართული სულიერებისა.

ეროვნული ზემის ფერხულში ჩაბმული სამტრედია ოცდაექვსმასობდა “მომავლის პარკში” გამართულ ღონისძიებებზე. კულტურის სამსახურის ინიციატივით მოწოდებული სანახაობები ერთ სადღესასწაულო კომპლექსში გახლდათ მოქცეული. მხატვრული ტილოების გამოფენა, მუსიკალური ნომრებით, საბავშვო ბაღების აღსაზრდელების, ნორჩი მოცეკვავეების, მომღერლების მიერ შესრულებული ნომრები განწყობას კიდევ უფრო სადღესასწაულო ელფერს მატებდა. გამორჩეული-თქო ვერ ვიტყვით, რადგან ყველა შემსრულებელი და შემსრულებელთა ჯგუფი განსაკუთრებული იყო, მაგრამ განსაკუთრებული დატვირთვა მე-4 ბაგა-ბაღის აღსაზრდელ პატარა ვარისკაცების ნომერს ჰქონდა, ბაღის მმართველის, ნანა ღუნდუას დახმარებით სამშობლოს ერთგულების ფიცი რომ დაუდეს. ღონისძიება მე-4 საჯარო სკოლის მოსწავლეს, თამარ ჯინჭველიძე-ილის მიჰყავდა. დოლ-ზურნის ხმამ საჭ-

იდაოდ მოუხმო ფალანგებს. იმდენი ქნა, გონა ზაქარაძემ ჭვილია დაიმსახურა პირველობისთვის. ერთმანეთს მოჭადრაკეები და მკლავჭიდლებიც გაეჯობნენ. ბაშა და ილორში დოლიც გაიმართა, სადაც სამტრედიის გარდა მუხომელი რაიონების წარმომადგენლებიც იღებდნენ მონაწილეობას. დღე შინმოუვლელის დღის ძეგლთან სამშობლოსთვის დაღუპულების პატივგებით დაიწყო. იქაურობა საპატრიარქოს ჩოხოსნებმაც მოინახულეს, ყვაილებით შეამკეს მემორიალი. მისმა ხელმძღვანელმა, სამტრედიელი პოლიტიკური სექტორისთვის კარგად ნაცნობმა მალხაზ იანტელეიძემ, რომელსაც ამჯერად ტაიმაუტი აქეს აღებული პოლიტიკურ ასპარეზზე, სამტრედიის “ჩოხოსნების” ახლად დარსებულ ორგანიზაციაზე მოკლედ ისაუბრა და კითხვას, ამჯერად ჩოხით ხომ არ აპირებს პოლიტიკაში კვლავ მობრუნებას, უპასუხა: “არა, მხოლოდ ჩვენ მივ-

ივართ პოლიტიკასთან, პოლიტიკაც მოდის ჩვენთან. გამორიცხული რატომ უნდა იყოს რამე?!”
ეროვნული მოძრაობის ჩანასახშივე მისმა აქტიურმა წევრმა, მუნიციპალიტეტის გამგებელმა, ვალერი ფოცხვერიამ სამტრედიის ეროვნული მოძრაობის მოკლე ისტორიული ექსკურსის შემდეგ საზოგადოებას დღესასწაული მიულოცა. ასევე ეროვნული მოძრაობის ერთ-ერთი სამტრედიელი ლიდერი, საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე კობა ძიძიგური გრძნობებით საუბრობდა იმ დღეებზე, სამშობლოს დამოუკიდებლობისთვის ბრძოლაში რომ გადაიტანეს.
26 მაისი მერაბ კოსტავას დაბადებ-

ის დღეა! სიმბოლურია, რომ ეროვნული კაცი ეროვნულ დღესასწაულზე დაიბადა. უდავოა, ეს არავის გამოჰპარვია მხედველობიდან. მისი ღვაწლი და დამსახურება ოთხმოცდაათიანებში ეროვნული მოძრაობის ფერხულში აქტიურად ჩართული სამტრედიისა და სამტრედიელებისთვის განსაკუთრებულია.
26 მაისი წელს 26-ედ აღნიშნა საქართველომ ეროვნულ დღესასწაულად. 26 წლის შემდეგაც, ყოველგვარი პათეტის გარეშე, ლელო ისევ გასატანია. ლომთა ხვედრი თავისუფლება, მხოლოდ ლომთა ხვედრად დარჩენის იმედითა და ქართული სულიკვეთებით ისევ მზანში ტყვიის მოსარტყმელად ემზადება.

მისხაროღენ!

ლევან გაბაჩაშა

მუნიციპალიტეტის საკრებულოს სახელდების კომისიამ კულამის საჯარო სკოლაში გასვლითი სხდომა გამართა.

კომისიის წევრები საკრებულოს თავმჯდომარესთან, სკოლის პედაგოგიურ კოლექტივთან და საზოგადოების წარმომადგენლებთან ერთად სკოლისათვის ცნობილი მეცენატის კონსტანტინე მურნაღის სახელის კვლავ მინიჭებისათვის შეეცადნენ.

შეკრებილთ სკოლის დირექტორი ნუგზარ კვანტალიანი მიესალმა. სკოლის ძველი შენობა 1895 წელს აიგო. ლომის წილი აქვს მის მშენებლობაში საკრებულოს ამჟამინდელი თავმჯდომარის ბაბუას. საკუთარი ხარ-ურემით რომ ედგა მხარში კეთილი საქმის ინიციატორებსო, აღნიშნა მან. სახელდების კომისიის თავმჯდომარემ კობა ძიძიგურმა კონსტანტინე მურნაღის ცხოვრებისა და საქველმოქმედო საქმიანობის იმ ეპიზოდებზე ისაუბრა კულამის საჯარო სკოლაში მოღვაწეობას რომ უკავშირდებოდა.

ულრმესი მადლობა კომისიის წევრებს რომ საკითხი სკოლისათვის მურნაღის სახელის მინიჭების შესახებ კვლავ დღის წესრიგში დგას, ვიმედოვნებთ, სამინისტრო ამ დროულ ინიციატივას მხარს დაუჭერს. – აღნიშნეს პედაგოგებმა როლიკო ზაფთაძემ და ნუნუ კიკვაძემ.

მოსწავლეობისა და ამავე სკოლაში პედაგოგიური მუშაობის წლები გაიხსენა საკრებულოს თავმჯდომარემ ნუგზარ ჯამბურამ, რომელმაც თბილად მოიგონა ამ სკოლაში ჯერ სწავლის, შემდეგ პედაგოგად მუშაობის წლები, გაიხსენა უკვე გარდაცვლილი პედაგოგები და კეთილშობილურ საქმიანობაში წარმატებები უსურვა აქ მოღვაწე ადამიანებს.

როგორც აღვნიშნეთ, შუამდგომლობა საკრებულოს სახელდების კომისიის მიერ სკოლისათვის კონსტანტინე მურნაღის სახელის მინიჭების შესახებ უახლოეს ხანში გადაეგზავნება განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს. უნდა აღინიშნოს, რომ სახელის მინიჭებასთან ერთად, აუცილებელია ის პათოსიც, ის ტრადიციებიც აღდგეს, სკოლას რომ ჰქონდა წლების მანძილზე, რაც დრომ გააფერმერთალა.

რაც შეეხება სკოლისათვის ძველი სახელწოდების კვლავ დაბრუნებას, სიხარულით შევდ(ა)ება სკოლის კურსდამთავრებულები, იმ სიხარულით, რა აღმაფრენითაც ეს წერილი იწერება.

მერხებს უპროვოზული ბავშვობის მიჯნაზე

თბა ბავშვობილი

ისინი მოდინ, უმოვარო ღამეს ანათებენ, დილას ეგებებიან ღამაზეები, ამაყები. მოდიან ამბიციებით, დაუძლივლის დაძლივლის სურვილით, ათასი კითხვის ათასი პასუხით. მოდიან და ჯერ ისევ სუსტი მხრებით იმედი მოაქვთ შუემდე მისატანი. ისინი მოდიან კიდევ ერთ თაობად, ერთ სგალებად, ერთ აღმაფრენად და საყრდენად.

მაისმა ბოლო დღეებზე გაატანა ვარდის სურნელად სკოლის კედლებში აწერიალებული ზარის მუსიკას. ბევრისთვის მოგონებად იქცა მისი ხმა მერხებს შეტოვებული ბავშვობის მიჯნაზე. ამიერიდან ფართო შარავნებით ივლის მათი მომავალი და ზურვს არასდროს აჩვენებს სიძნელეების მორევს.

ღელვო გასატანია! საკუთარი ცხოვრება თავად უნდა იცხოვრონ სახელოვნად და კვლად შუემდე მიიტანონ მზისგან ვასტყონცნილი იმედის სხივი.

სასწავლო წელი დაასრულა ვარდობისთვემ. ბოლო გამოცდაც ჩააბარა... სკოლის მერხებთან, თორემ, ცხოვრება სგალიდან იწყებს გამოცდას პირქუში რეალობის ვასაცისკროვნებლად, მერმისის დასაწყებად, შრომად, ბრძოლად და აღმაფრენად.

მეთერთმეტე საჯარო სკოლის მეთერთმეტე მეთრეს გაუწვიმა წვიმად აღერლილმა გაზაფხულმა. მაისის 18 მაინც მზიან მოგონებად ექცა მეხსიერებას. უკან მოტოვებული ბავშვობის დანახებით ცრემლებგადაყლაპულემა, ბოლოჯერ ააყოლეს სკოლის ზარის წერიალს საკუთარი გულისცემა. მერე ყველაფერი ხალასი იყო, ღამაში იყო, გულწრფელი იყო და... მერე სიყვარულად დაიღვარა ლექსი, სიმღერა, ცეკვა. თეთრ მაისურებს ასობად და სიტყვებად სამუდამო მოგონებად აღებეჭდა სულს დაჩნეული ვრძობის ანაბეჭდები. ეს თეთრი მაისურები იქცა ვმასწვილკაცობის მოსაწვევად და ბავშვობის გზავნილად.

გაუწვიმადათ-თქო, თავიდან გითხართ. ამიტომ, გული დასწვდათ, რომ ისეთი შთამბეჭდავი ვერ გამოვიდა სკოლის მოედანზე დაგეგმილი ღონისძიება, საბოლოოდ, სპორტულ დარბაზს რომ ერგო მისი გამართვის პატივი. იხუმრეს, იქნებ მეტიც მოუვიდათ, მაგრამ კვლავაც აპატიეს პატიებას მიწვეულმა პედაგოგებმა. თუცა, მათდამი დიდი სიყვარული და პატივისცემა ყველა სიტყვაში ჩანდა. განსაკუთრებული სითბო იდგა იმ დღეს მე-11 საჯაროში. ეთხოვებოდნენ კლასს, ძალიან რომ უყვარდათ და ეამაყებოდათ. ისინიც ისე მონატრებთ, როგორც ყველა მათ მიერ დაფრთხილებული და მალაი მწვერვალების დასაპერობად ამ ბუღიდან გაღაფრენილი. ეთხოვებიან კლასს, ბევრი წარმატება და მიღწევა რომ ჰქონდა, ბევრი რომ ბეჯითობდა და ცოტა ზარმაცობდა, ბევრს რომ ემღერებოდა, ოღონდ ისე, უბრალოდ კი არა, დიდი პროფესიონალიზმით, ბევრს ბევრი მიღწევა რომ ჰქონდა სპორტში, ერთ მათგანს, ზაურ ჯანელიძეს მოწვევაც კი მოუვიდა ამერიიდან. ეთხოვებოდნენ კლასს, რომელმაც ერთმანეთის და მეგობრების განსაკუთრებული სიყვარული იცოდა. ეიმედებთ ისინი და იცინან, ასე გააგრძელებენ კიდევ. ამ ყველაფერს მათი უკვე ყოფილი, პედაგოგები ამბობდნენ მათზე და გზას ულოცავდნენ.

“მასხოვს პირველად სასწავლებელში წასაყვანადა რომ მომამზადეს” – ამ სტრუქტურებს, უკვე აღარ ასწავლიან სკოლაში. მაგრამ მაინც ახსოვთ პირველად სასწავლებელში წასაყვანად რომ მომამზადეს და დედის ხელს ჩაბლაუჭებულემა ამ დიდფანჯრიან შენობაში რომ შემოაბიჯეს. გაფართოებულ თვალებში შიში და ინტერესი ედგათ. გაბნეული წიწილებივით მოაგროვა და თბილი მზერა შეაგება სიფრიფანა ქალბატონმა, ნაირა მასწავლებელმა, პირველი მასწავლებლის სიყვარულად სამუ-

დამოდ რომ დარჩება მათ გულებში და ღრმა მოხუცებულობაშიც ბავშვური ანცობით რომ მოიგონებენ. “აი” წააკითხა, ერთზე ერთი მიამატებინა, სულში სიყვარულად ჩაედვარა პირველკლასელებს ნაირა ქორიძე. მისი დამსახურება გახლდათ, რომ ამ კლასმა ფოთის სახელმწიფო დრამატულ თეატრში ზაურის მამის ხსოვნის პატივსაცემად, ზაურის რეჟისორობით სპექტაკლი დადგა.

ნაირა ქორიძე ისინი თიკო ნიკურაძეს გადააბარა. სულ ორი სასწავლო წლის მანძილზე გახლდათ მათი დამრიგებელი თიკო მასწავლებელი და კიდევ უფრო ხელშესახებად იგომნეს, რომ სკოლაში მეთრე ედგა ჰვავდათ. და ეს სიტყვები არა იმიტომ, რომ ასე საუბარი იმ დღეს უხდებოდა! თიკო მასწავლებლის ჩანთაში ყოველთვის მოიძებნებოდა წამალი, თუ რამე ეტკინებოდათ. იგი მუდამ თვალეებით ეძებდა მათ სკოლის ეზოში, კიბეებზე, დერეფნებში. სითბო და მზრუნველობა არასდროს ელეოდა მათთვის. ახლა საქართველოში აღარ არის თიკო მასწავლებელი, მაგრამ “დარწმუნებულეები ვართ, ემის ჩენი და ყველამ ერთად – გვიყვარხართ თიკო მასწავ!” – სახლერებს იქით გაატანეს სითბო ხმამაღალ შემახილს.

შემდეგ თანდთან გაიხარდნენ და,

დას, დიდი ამბიციებით – სკოლაში ელიტარულეები გახდნენ საკუთარი აკადემიური მოსწრების, კრეატიულობისა და მისწრაფებების წყალობით. და იმიტომაც, რომ მათი დამრიგებელი გემოვნებანი, ღამაში, ერუდირებული, თეატრზე შეყვარებული ფრაუ ხათუნა გახდა. ხათუნა ჩხიკვაძე ყველასა და ყველაფერზე ზრუნავდა, იმამეც, კარგად ესწავლათ, იმამეც, გაკეთილები არ გაცდინათ და იმამეც, გემოვნება დახვეწოდათ. სკოლის კარამდე მან მიაცილა მეთორმეტე მეთრე, ოღონდ უკვე მის გამოსახურად.

განსაკუთრებული იყო დამრიგებლის მილოცვა. ეცადა, მაგრამ მის ბოლო დარიგებას მაინც მოუსწრო ცრემლმა. და სიურპრიზი, რომელიც მან “მის ბავშვებს” მოუწყო – გამოსაშვები საღამოს წინა დღეს მთელი კლასი ქუთაისში, მესხიშვილის თეატრში დაპატიჟა. გოგოლის “რევიზორი” ნახეს, გადამლილ წიენად რომ იქცევა ცხოვრების ახალ ეტაპზე გადასვლის წინ. ასე ხათუნა მასწავლებელს სჩვევია მხოლოდ. საკუთარ სადამრიგებლოს ბავშვობის გასაფართან კიდევ ერთი ინტელექტუალური და გემოვნებიაანი საღამო უსაგზლა.

ემოციებად დაიღვარა ღამაზად მოუბარი მათა ლორია, ქართული ენისა

და ლიტერატურის პედაგოგი, რომელიც იმადროულად ამ კლასის მშობელიც გახლავთ, ისე ჯავახიანის დედა: “ჩემო კარგო ქვეყანავ! ჩემი იესეს თაობა მოდის... ღალი, თავისუფალი, ღირსეული, თავმოყვარე და კეთილშობილი, ნიჭიერი და გულისხმიერი, სისხლი სისხლთაგანი და ხორცი ხორცთაგანი შენი! იქნებ მავანს სისხლდამრეტილი ჰგონია იგი, უკეთ იცი, ქართული ეროვნული ენერგია წყაროსთვალაია, არ შრება, იმის სიღრმეს მაცილებაცილი ვერ სწვდება. ამაოების ჭუჭყი მათი გულისა და სულის წალკოტს ვერ შეეხება. შენი წიადისანი არიან, შენი წმინდა წყლის შვილები! მიიღე, იცან და გადამირჩინე!”

მათა მასწავლებლის ინიციატივით მათ სკოლას კიპარისი უსახსოვრეს, საკუთარი ხელით რომ დარგეს. ნერგი მათა მასწავლებელმა მოუტანათ, რამეთუ იგი უფლის ხეა და სკოლის ეზოში ამიტომაც უნდა დაედო ბინა: “ჩემო კარგო ქვეყანავ, გიხაროდენ! მათ უკვე “რა ეჭისას” ციხე კარი გაუღეს – სკოლის ეზოში ჭაობის კიპარისი დარგეს მარადიულზე ფიქრითა და ზრუნვით... მე უბრალოდ ფრთები გავუსწორე მათ!” დიდი ხნის თხოვნა შეისრულა მათა ლორიამ შეილის თანაკლასელებს, ლექსი უძღვნა მათ.

“გვიყვარხართ ყველა, ყველა მასწავლებელი, ვგრძნობთ, ვიცი თქვენი შრომის, ჩვენზე დახარჯული მზრუნველობის ფასი. ვიცი, ყველა გაბრუნებას გვაპატიებთ, ჩვენს სიყვარულად მიიღებთ და ღიმილით მოიგონებთ. ამიერიდან კიდევ ბევრი წელი, ქუნაში შეხვედრისას ჩვენი თბილი ღიმილი და სიყვარული შემოგეგებებთ. მაღლობა ამ სკოლის დირექტორს, ვაწონასწორებულ, მაგრამ საჭირო დროს მკაცრ, ზოგჯერაც აღერსიან და მეგობრულ ლენა ხაყალიას. სკოლის, ესე იგი, ჩვენი წარმატებები მისი დამსახურებაა.”

მერე გამოსაშვები საღამოც, როგორც ამ კლასის სჩვეოდა განსაკუთრებული და ზღაპარივით ღამაში. ეს პატარა კონცერტი იყო, ყოველგვარი იმპროვიზაციისა და წინასწარი მომზადების გარეშე!

ამიერიდან ამ დიდფანჯრიან შენობას სიყვარული და მონატრება მოაგონებთ. ამიერიდან “შეცხრე ცას შეეხედოთ, სივიჟე გვეწვია!”, უკვე შეჭაღარავებულემასაც კი მუდამ ეხსობებთ ეს 18 მაისი. კიდევ ბევრი, კიდევ ბევრჯერ დაირეკება მე-11 საჯარო სკოლაში ზარი, სიმბოლურად “ბოლო ზარი” რომ დაარქვა, ვინ იცის, ვინ. კიდევ ბევრი თაობა ითხოვს – “გზა დაგვილოცეთ”, რათა შემდეგ თავად გახდნენ სხვების

მაია ლორიას საჩუქარი კურსდამთავრებულებს

არ გაბედო, მამულს ზურგი შეაქციო,
არ დახარბდე სხვის ბრწყინალა რამერუმეს,
ჩემი ღზინი სხვის ნადიმზე არ გაცვადო,
ამ ცასაგით სხვა გერაფინ დაგაპურებს!
არ გაბედო გეფხის ტყავი განიმოსო,
ეს იები მიმიტოვო, ვაჟასანი...
ცრემლით კვალში ჩავიდგები, მოგაბრუნებ...
მოგაბრუნებ ქართულ სიტყვით ნაკვდავი და ნაისრალი!
შენ თუ არა, იფორთაში ვინ მიმიყვანს,
ვინ გავგაღავს სველ ქვიშაზე ვაგრის ნაპირს,
არ გაბედო, ცისკარს უცხო შეეგებოს, შენი წილი საქართველო ჩემთან არის!
იქ რას ეძებ?! რაც დაკარგე ვერ იბოვი,
გაზი ტირის ვასხლეული და გაუსხლავი,
უაღერსოდ, უფესეებოდ ვულნატკენო
ქართულ მერცხლებს აჯობე და მოუსწარი!
არ გაბედო, მამულს ზურგი შეაქციო...
მოგაბრუნებ, “ენა ტკბილად მოუბარი!”

გზის დამლოცავი. სასწავლო წელი ისევ დასრულდა გულწრფელი სიყვარულით და იმის მონატრებით, რაც იყო და რაც უკვე ტკბილად მოსაგონარ ბავშვობაში დარჩა. მშესთან ერთად გველოთ მზესავით ღამაზად! და მზე დაგეტოვებინოთ ამ კერაზე, ამ ფუქსზე, ჩვენგან, მათგან, სხვებისგან, ბევრისგან დალოცვილზე!

გავხვთა დასვის დღეს მიღობათ, გავხვებო!

დღი ხნის წინ გამოაცხადა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციამ 1-ლი ივნისი ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღედ.

თუმცა, სულაც არ იყო საჭირო ქართველი კაცისათვის იმისი შეხსენების აუცილებლობა, რომ განსაკუთრებული მზრუნველობა და ყურადღება, სითბო და სიყვარული სჭირდებათ ბავშვებს ჩვენგან, უფროსებისგან.

დღი და განუსაზღვრელია მშობლების, ოჯახის, სკოლის, საზოგადოების როლი ცეროდენა და ნეკოდენა გოგობიჭების ღირსეულ აღზრდად ჩამოყალიბების საქმეში.

განსაკუთრებულად დიდა ოჯახის როლი დღევანდელ ყოფაში, როცა მსოფლიო ესოდენ ახლობელი გახდა ყველასათვის, როცა თანდათან ღრმავდება გლობალიზაციის პროცესი.

ვაუკაცობაა ამ რთულ პროცესში საკუთარი ნიშა, ადგილი დაიკავო ისე, რომ უარი არ ვუთხრათ მამა-პაპათა ტრადიციებს დროის ქარცეცხლში რომაა ნაწრთობი.

სკოლის, ოჯახისა და საზოგადოების ყურადღების გარეშე ძნელია ღირსეული აღზრდის აღზრდა, აღნიშნავს ერთგან დავით ლორთქიფანიძე, კაც მუცნიერი, მთელი ცხოვრება მომავალი თაობების აღზრდას რომ მოახმარა, სრული ჭეშმარიტებაა ამ სიტყვებში.

“მინდა ვისარგებლო შემთხვევით და ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღე მივულოცო პატარებს, ჩვენი ქვეყნის იმედსა და ხვალისდელ დღეს – ბავშვებს.

წლების მანძილზე ვეწეოდი პედაგოგიურ საქმიანობას, დაუვიწყარია ეს წლები ჩემთვის. ღრმად მწამს, წიგნიერება, განათლება, ძიება საჭირო საიმისოდ, რომ ღირსეული ადგილი დაიკვიდრონ საზოგადოებაში ჩვენმა მომავალმა, ბავშვებმა.

ლიმილიანი, ბედნიერი ყოფილიყოს ყველა ბავშვი პლანეტაზე”. – განუცხადა “სამტრედიის მაცნეს” მუნიციპალიტეტის საერებულოს თავმჯდომარემ, ბატონმა ნუგზარ ჯამბურამ.

1-ლი ივნისი ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეა! გილოცავთ!

გილოცავთ!

ლევან ბაგინავა

მაისობდა სამტრედია

მრავალფეროვანი, კარგად გააზრებული და ორგანიზებული ღონისძიებებით გამოირჩევა მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლი. მიღობარ იქ და იცი, რაღაც ახალს, მანამ არნახულს რომ უნდა ეხიარო.

ასე იყო 26 მაისსაც.

ქვეყნის დამოუკიდებლობის დღე ამ თბილი კერის აღსაზრდელებმაც აღნიშნეს, დარბაზიდან გარეთ ვეება ვერხვის ძირში გამოვიდნენ და მის ჩრდილქვეშ სახალხოობა ამ მხრივ მიანიჭეს ღონისძიებას.

აქაც ფოლკლორული განყოფილება და ანსამბლები, რომელთა პანგებსაც არაერთხელ აუთრთოლებია მაყურებელთა სულის სიმეტი. ზედმიწევნით ზუსტად გაისხენეს ახალგაზრდებმა 1918 წლის 26 მაისიდან 1991 წლამდე პერიოდი, მომდევნო წლებიც ობიექტურად შეაფასეს, ძმობას, მშვიდობას, თავისუფლებას უმღერეს და...

ასე გახდა საოცრად დასამახსოვრებელი მაისის 26-ს მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლში გამართული ღონისძიება, რომლის მონაწილეს ბავშვებთან ერთად ამ დღისთვის აქ მისული თანაქალაქელები იყვნენ.

ღონისძიების დასრულების შემდეგ მისმა მონაწილეებმა კიდევ ერთხელ დაათვალიერეს მხარეთმცოდნეობის მუზეუმში გამოფენილი ექსპონატები.

ლამაზი ღონისძიებით ლამაზადვე აღნიშნეს დამოუკიდებლობის დღე მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლში.

ლამაზი ღონისძიებით ლამაზადვე აღნიშნეს დამოუკიდებლობის დღე მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლში.

ლამაზი ღონისძიებით ლამაზადვე აღნიშნეს დამოუკიდებლობის დღე მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლში.

ლამაზი ღონისძიებით ლამაზადვე აღნიშნეს დამოუკიდებლობის დღე მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლში.

ლამაზი ღონისძიებით ლამაზადვე აღნიშნეს დამოუკიდებლობის დღე მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლში.

ლამაზი ღონისძიებით ლამაზადვე აღნიშნეს დამოუკიდებლობის დღე მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლში.

ლამაზი ღონისძიებით ლამაზადვე აღნიშნეს დამოუკიდებლობის დღე მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლში.

ლევან ბაგინავა

საგაზაფხულო კვირეული პირველ სკოლაში

მისი უდიდებულესობა გაზაფხული შემოქმედებითი იმპულსების გაძლიერების საბაბია. პირველი საჯარო სკოლის (დირექტორი ხათუნა ფაილაძე) უმცროსკლასელებმა წელიწადის ამ ულამაზეს დროს კვირეული მიუძღვნეს სახელწოდებით “გაზაფხულის სურნელებამ დამათრო.” იდეა სკოლის დაწვებითების კათედრის გამგეს, ხანგრძლივი პედაგოგიური სტაჟის მქონე ქალბატონს, რუსუდან წიქვაძეს ეკუთვნის. როგორც “სამტრედიის მაცნესთან” საუბარში ქალბატონმა რუსუდანმა განაცხადა, საოცარი ენთუზიაზმი გამოიჩინა ყველა პედაგოგმა, მოსწავლეთათვის ეს დღეები წარუშლელად ლამაზი და საინტერესო რომ ყოფილიყო. პირველ დღეს გაიმართა კალიგრაფიის კონკურსი “ვწერთ სუფთად და ლამაზად”, მეორე დღე მოლბერტთან მუშაობას დაეთმო, აქციის სახელწოდება იყო “ფერები, ფერები, ფერები”. მესამე დღეს მხატვრული კითხვა მოეწყო სახელწოდებით “ჩემი გაზაფხული”. სიმღერას კვირის მეოთხე დღე დაუთმეს, ქორეოგრაფიას კი, მეხუთე. ნორჩებმა სკოლის ფოიე ულამაზესად მოხატეს და დაამშვენეს. ასევე მოეწყო ერთ-ერთი მშობლის მიერ დამზადებული ხელნაკეთი ვეაილების გამოფენა.

ნათია ნაცვლიშვილი

„აი იაჲს“ რიდი სივრცეებისკენ...

ნათია ნაცვლიძე

მეთორმეტე საჯარო სკოლის დარბაზს არაერთი ღამეა ღონისძიებისათვის უმასპინძლია. ამჯერად ისაზნისფრად მოურთავთ აქაურობა, ყვავილებიც ამ ფერისანი დომინანტობენ, პატარა ვოგო-ბიჭების სამოსიც ამავე ფერშია გადაწყვეტილი. პირველკლასელები ანბანს აცილებენ. პედაგოგ ნინო გუნიას დაუკავლიანებულ-დაფრთიანებული მოსწავლეები მთელი წლის მანძილზე მიღებულ ცოდნას აჯამებენ და ლექსით, სიმღერითა და ცეკვით ეუბნებიან მადლობას დედა-ენას, ერის ბურჯას და უპირველეს საუნჯეს. ამ პატარებმა ხომ სამშობლოს ჭაბანი უნდა ზიდონ და თუ როგორ, ამას ახლა, დედა-ენის ფურცელასა და შრიალში სწავლობენ.

მუსიკალურ-გასართობი პროგრამა წარმოგიდგინეს და გვითხრეს, რომ მათ უკვე იციან ანგარიში, წერა-კითხვა, გასაღები მთარგმნე სანოლტო სისტემას და შეაბიჯეს მშენებლების სამყაროში. იაკობის „დედა-ენა“ უპირველესი წიგნია წიგნთა ყვავილედში, ამ ორმა სიტყვამ: „აი ია“ – საუკუნეები გამოიარა – გამოკვეთილად და გააზრებულად საუბრობენ მოსწავლეები. მათ ქებათაქება უძღვნეს ქართულ ანბანს, „დედა-ენას“ და სამშობლოს, იაკობ გოგებაშვილის ბიოგრაფიაც გაიხსენეს, დიდ ქართველ წინაპრებსაც მი-

აგეს პატივი. ქართველ პოეტთა პატრიოტული ლექსებიც წარმოთქვეს. ღონისძიებას ემზი და ღაზათი ცეცხლოვანმა ქართულმა ცეკვებმა და სიმღერებმა შესძინეს. მუსიკალური გაფორმება ტრადიციულად მუსიკის პედაგოგ ლელა გოლიაძეს ეკუთვნის, ღონისძიების ქორეოგრაფიული ნაწილი კი მშობელმა, ეთერ ორმოცაძემ მოამზადა და ამის გამო არაერთი კომპლიმენტი დაიმსახურა. სხარტად შემოაბიჯეს სცენაზე და მომავალი პირველკლასელების ამბლუაში გაგვეცენნ საბა შენგელია და ნიკოლოზ ლორთქიფანიძე.

ისინი სწავლის სიტკბო-სიმწარეს მალე შეიმეცნებენ. ღონისძიება შეაფასა სკოლის დირექტორმა, ხათუნა თელიამ: „მალღან დიდი მადლობა ამ ღამეში დღისათვის, შესანიშნავად იყო ორგანიზებული საღამო, ულამაზესები ხართ, ჭკვიანები, შესანიშნავად წარმოადგინეთ ის, რაც ისწავლეთ ამ სასწავლო წლის განმავლობაში, გზას დაგილოცაეთ პატარებო, უდიდესი მადლობა პედაგოგებს და ქალბატონ ეთერს“.

ნინო ონიანი, ბუნების პედაგოგი: „მალღან კარგები, ჭკვიანები და ღამეები ხართ პატარებო, მე თქვენი ბუნების პედაგოგი ვარ, ეს ღონისძიება საუკეთესოდ ასახავს თქვენს მიერ გაწეულ შრომას, პედაგოგებო და ბავშვებო“. მშობლის ამბლუაში მიესალმა შეკრებილთ მუსიკის პედაგოგი, ლელა გოლიაძე და წარმატებები უსურვა მათ. ეთერ ორმოცაძემ საუკეთესო ტრადიციების მქონე სკოლისა და პედაგოგების მიმართ არ დაიშურა კომპლიმენტები. ნინო გუნიამ ყველა პატარას სიყვლებთან ერთად წიგნები გადასცა საჩუქრად, წიგნები, რომლებმაც პატარებს მთელი ზაფხული უნდა უმეგზურონ...მანამდე, ვიდრე მათ წინაშე ვრცელი ჰორიზონტი გადაიშლება...

... ეს ჩვენ მომავალს, ბავშვებს სჭიხდებათ

23 მაისს მუნიციპალიტეტის გამგებელი ვალერიანე ფოცხვერია სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებათა გაერთიანების ხელმძღვანელებთან ერთად ბაგა-ბაღებში უკვე შესრულებული და მიმდინარე სარეაბილიტაციო სამუშაოების ხარისხით დაინტერესდა.

ძირითადი აქცენტი სამზარეულოებში გამწოვი მოწყობილობის სწორ, გამართულ მუშაობაზე გამაზიდა.

იმ დღეს გამგებელმა თანმხლებ პირებთან ერთად №11,9,4,5 და ღანიის ბაგა-ბაღები მონახულა (მმართველები: გოგოლა კარტოზია, ნანა უგულავა, ნანა დუნდუა, თამარ კვიციანი, ლელა ქავჭავაძე).

მიუხედავად იმისა, რომ სამზარეულოებში მოწესრიგებული სველი წერტილები, არის ცივი და ცხელი წყალი, დაცული სანიტარიული ნორმები, გამგებელმა ერთგან შენიშვნა სამართლიანად გამოთქვა – თეთრი ხალათები უნდა გეცვათ სამზარეულოებში.

მუნიციპალიტეტის თავკაცმა მაინცადაძინე არც გამწოვი აპარატების მუშაობა მოიწონა და შესაბამისი მითითებებიც შესაბამისი მისამართებით გასცა.

გაცხარებული მუშაობა იყო ღანიის ბაღში როცა მივედით. აქაც სამუშაოების ვადებსა და ხარისხზე გამაზიდა ვურადღება.

(სადაც სარეაბილიტაციო სამუშაოები მიმდინარეობს) მუნიციპალიტეტის ყველა ბაღში მოწყობილია გამწოვი სისტემა, ფანჯრებზე გაკეთებულია მწერებისაგან დამცავი ბადე. შესრულებულია სხვა სამუშაოებიც, რითაც, რა თქმა უნდა, კმაყოფილები ვართ. – აღნიშნა სკოლამდელ დაწესებულებათა გაერთიანების დირექტორმა ხათუნა გავაძამ.

კიდევ ერთი ნათელი გამოხატულება იყო 23 მაისი იმისა, თუ როგორ ზრუნავს ხელისუფლება ნორჩებისათვის.

ლევან ბაბუჯა

აღსაზრდელობა გვირი აალოდისმენტი დაიმსახურეს

მუნიციპალიტეტის 23 ბაგა-ბაღიდან პირველი საბავშვო ბაღი (მმართველი თამუნა ჩაჩუა) ერთდღერთა, რომელსაც მუდმივი ადგილსამყოფელი არ აქვს და ნაქირავებ შენობაშია განთავსებული. ძველ სამტრედიაში, ღვთისმშობლის ხარების ეკლესიის სიახლოვეს მდებარე ეს ბაღი ამჯერად 23 აღსაზრდელს ემსახურება. კონტინენტი ამ ბაღის პრობლემად ისევე რჩება, როგორც იქვე მდებარე მეექვსე საჯარო სკოლისათვის.

აქაურებს, რატომაც, როგორც აღსაზრდელები, ისევე მოსწავლეები, ურჩევნიათ, მუნიციპალიტეტის ცენტრში მდებარე ბაღებსა და სკოლებში ატარონ. არადა, ისევე როგორც სკოლაში, საბავშვო ბაღში მაღალი კვალიფიკაციის მქონე პროფესიონალები მუშაობენ. პირადად ჩემთვის, ამ ბაღში სტუმრობა შთაბეჭდილებებით იყო დატვირთული. როგორც ამ ბაღამოვილი, ამავი ვიყავი ბაღის აღსაზრდელო ნიჭითა და შესაძლებლობებით. საინტერესო შემაჯამებელი აქტივობა შერეულმა ჯგუფმა წარმოადგინა. აქედან 8 აღსაზრდელი წლეულს სკოლის კარს შეაღებს. ბაღის მეთოდისტი ნატო ხუჭუაა, ჯგუფის მუშაობა საინტერესოდ წარმართა პედაგოგმა ინგა ხელაქამ. მან გაკეთილს ინტელექტუალური თამაშის სახე მისცა, პატარებმა თამაშ-თამაშ შესძლეს საკმაოდ დიდი ცოდნის გამოვლენა. დაფიდან ჩამოსხნეს პაწაწინათითებით მერცხლის მიერ მოტანილი კონვერტები, სადაც უამრავი შეკითხვა იყო დასმული. ეს შეითვებო მოიცავდა ისტორიას, გეოგრაფიას, მათემატიკას, პოეზიას... ერთი სიტყვით, პედაგოგის შეკითხვებს პატარები სისხარტითა და თავდაჯერებით პასუხობდნენ. პედაგოგმა უამრავი რესურსი გამოიყენა, მის მიერ მომზადებული სხვადასხვა თვალსაჩინოების საფუძველზე ბავშვები ერთმანეთისგან განასხვავებდნენ ფერებსა და გემოს, სუნს, შეგრძნებებს, რიცხვებში ასახავდნენ ამა თუ იმ საგნის რაოდენობას და ა. შ. მათთვის სხვადასხვა თემაზე ორიენტირება დამდგელი რომ არ ყოფილიყო, შეგადამოვ ცეკვასა და სიმღერასაც ჩაურთავდნენ. ასე რომ, ამ პატარებმა, პატრიოტულ ლექსებთან, სიმღერებთან და ცეკვასთან ერთად კითხვაც და ანგარიშიც იციან...

აქტივობა ნატო ხუჭუამ შეაჯამა და აღნიშნა: “ ეს არის მთელი წლის მასალა, ახალი სტანდარტებით მოემზადნენ, ეს შერეული ჯგუფია, 2 წლიდან ექვს წლამდე ბავშვები არიან, და ეს ბავშვები უკვე მზად არიან, რომ სწავლის მეორე საფეხური წარმატებით დასძლიონ.” სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებათა გაერთიანების უფროსი, ხათუნა გავა: “ არაერთხელ დავსწრებებარ აქ მეცადინეობას და ფოველთვის შთაბეჭდილებებით აღსავსე მივიღე, ინგა, დიდი მადლობა, არაჩვეულებრივი აღზრდელი ხარ, ყველა ბაღში საუკეთესო შედეგია, ყველას ვუბნებო, ბავშვები არ გადვალლოთ, მომწონს და ვამართლებ ამ მეთოდს, ცოდნა შეიძინონ თამაშ-თამაშით, ყველა თემას შეეხეთ, რაც კი გვემთ არის გათვალისწინებული, ფოჩალ ბავშვებო! მადლობა ბაღის მმართველს, მიუხედავად იმისა, რომ შენობა არა გაქვთ, კერძო სახლში იმყოფებით, არ ჩამოუვარდებით არც ერთ ბაღს.” სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებათა გაერთიანების დირექტორის მოადგილე მარინა შენგელია: “ ბავშვებმა მალღან კარგად გამოავლინეს მთელი წლის განმავლობაში მიღებული ცოდნა, მადლობა ყველას და ამ ბაღის აღსაზრდელებს, წარმატებებს გისურვებთ.” სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებათა გაერთიანების შესყიდვების სპეციალისტი, ქეთევან ივანაშვილი: “ მალღან დიდი მადლობა ყველას, დიდი სიამოვნება მივიღეთ, აღზრდელის შრომა თვალნათლივ წარმოაჩინეს ბავშვებმა, მადლობა მეთოდისტს, ქალბატონ ნატოს, რომლის შრომის შედეგაც სახეხუა. აქედან 8 ბავშვი სკოლაში საფუძვლიანი ცოდნით მიდის, აბა, თქვენ იცით ბავშვებო, ასახელეთ ეს ბაღი და აღზრდელები, მადლობა ბაღის მმართველს. გისურვებთ წარმატებებს!”

ბაღში სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებათა გაერთიანების შესყიდვების სპეციალისტი, ქეთევან ივანაშვილი: “ მალღან დიდი მადლობა ყველას, დიდი სიამოვნება მივიღეთ, აღზრდელის შრომა თვალნათლივ წარმოაჩინეს ბავშვებმა, მადლობა მეთოდისტს, ქალბატონ ნატოს, რომლის შრომის შედეგაც სახეხუა. აქედან 8 ბავშვი სკოლაში საფუძვლიანი ცოდნით მიდის, აბა, თქვენ იცით ბავშვებო, ასახელეთ ეს ბაღი და აღზრდელები, მადლობა ბაღის მმართველს. გისურვებთ წარმატებებს!”

ნათია ნაცვლიძე

ლაზარე ნაგაშვილი №1 საქალაქო ბიბლიოთეკაში

საბიბლიოთეკო კვირეულის ფარგლებში ჩვენს მუნიციპალიტეტში არაერთი ღონისძიება გაიმართა. მათ შორისაა საქალაქო №1 ბიბლიოთეკა (გამგე ნანა გოგიშვილი). წლებადმიწერილი ზეიმი ქალაქის პირველი საჯარო სკოლის მოსწავლეებმა დაამშვენეს. ამ სკოლის დირექტორი ხათუნა ფილიაძე, როგორც წარსულში ამ ბიბლიოთეკის აქტიური მეთვლედი, თავდაც დაესწრო საინტერესო ღონისძიებას. ლიტერატურულ-მუსიკალური კომპოზიცია სახელწოდებით "დღეაინა" მეშვიდე და მეორე კლასის მოსწავლეებმა წარმოადგინეს. უფროსკლასელები შესანიშნავა ფილოლოგიებმა, ლია ამაღლობელმა და ქეთევან ვაშაყვამ მოამზადეს. მუსიკალურ მხარეზე პედაგოგმა რუსუდანი ტყემელაშვილმა იზრუნა. განსაკუთრებულად ღია და მშვენიერები იყვნენ მესამეკლასელები, რომლებმაც კლასის დამრიგებლის, პედაგოგ ნონა ჯიჭარაძის ხელმძღვანელობით წარმოადგინეს "დღეაინის" ხელნაწი ნიმუშები, პატარებმა საინტერესოდ ისაუბრეს თავიანთი ნამუშევრების შესახებ. ეს დღე მართლაც დასამახსოვრებელი და საინტერესო იქნება ღონისძიებაში მონაწილე ყველა ბავშვისათვის.

ნათარ წამბლიძე

მუზეუმების სამართაო რისკო დღესთან დაკავშირებით დიდი ნიკოს შესახებ

რომ არა ნიკო ნიკოლაძე...

მართო წავიდა ევროპაში და უკან მთელი ევროპით დაბრუნდა.

ნიკო ნიკოლაძე პირველი ქართველია, რომელმაც უცხოეთში დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია და მოიპოვა სამეცნიერო ხარისხი. მან გამოცა პირველი სამპროცენტრიანი ობლიგაცია. დააწესა პირველი საბაჟო. ნიკო ნიკოლაძემ, ააგო პირველი რკინა-ბეტონის შინობა.

ასე რომ, სრული პასუხისმგებლობით შეგვიძლია ვთქვათ, რომ სიტყვა "პირველი" ნიკო ნიკოლაძის პირდაპირი ოპორტიუნია. ეს ადამიანი ასოცირდება პროგრესთან, ხოლო პროგრესული სახელმწიფო ჩვენს მთავარ პრიორიტეტს წარმოადგენს. რომ არა მისი დაუღალავი შრომა და ღვაწლი, ალბათ, დიდხანს არ დაინგროდა ის ხავსმოდებული კედელი, რომელიც საქართველოსა და ევროპას შორის იყო აღმართული.

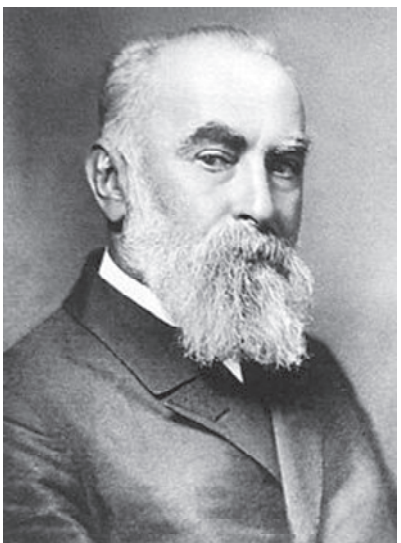
"შე აღტაცებაში მომიყვანა ნიკო ნიკოლაძის დიდმა ერუდიციამ, განსწავლულობამ და გონებამახვილობამ... ეს ხანძარხული კაცი ყოველ საკითხში ერვეოდა, ყველგან წინ იყო. პირველხარისხიანი დიდი მწერლის ან მეცნიერის სიმაღლეზე იდგა მისი გამოხატული ინტელექტი, რომელსაც სიბერე ვერც არ გაკარებოდა". - წერდა კონსტანტინე გამსახურდია ნიკო ნიკოლაძეზე.

მართლაც ასეთი იყო მისი სიცოცხლე - ჭაბუკობიდან აღსასრულამდე ცხოვრების შუაგულში ტრიალებდა.

თავისუფალი პრესისთვის მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

1860 წელს ჟურნალ "ციცარში", როგორ გაემგზავრა სასწავლებლად პეტერბურგში. ისიც, თუ როგორ გაუძლო მისმა მემამბოხე სულმა პეტერბურგის ციხის ცივე კედლებს, შორეულ გადასახლებაში. მიყვებოდა, თუ როგორი ქომაგი იყო მშრომელი ადამიანებისა და მეგობრებთან ერთად ერთი ღამეც კი არ დაუძინა სამშობლოზე ფიქრის გარეშე. ყოველთვის ფიქრობდნენ, რომ თავისი ცოდნით გამოსდგომოდნენ ჩვენს ქვეყანას.

უცებ დროის მანქანამ დაამუხრუჭა და აღმოჩნდა, იქ, სადაც უნდა ვიყო ახლა. როგორც კი გამოვეყრევი, თითქოს უკმარისობის გრძობა დამეუფლა, სახეზე აღმუხრი მომეძლი, გონებაში მივარნახა, გაეცანი ისტორიას ქვეყნისა და ქალაქის სასიქადულო მამულიშვილის,

ნიკო ნიკოლაძისაო. გამახსენდა, რომ დიდი ნიკო ნიკოლაძის სახლ-მუხეუმი დიდ ჯიხაში იყო და სასწრაფოდ გავეშურე. დიდი ჯიხაში დასავლეთ საქართველოს ერთ-ერთი ლამაზი სოფელია, რომელიც გაზაფხულის ყვავილებით შეკერილ თეთრ საქორწილო კაბაში გამოწყობილი.

შევადე თუ არა ნიკოლაძეების ეზოს ჭინკარი, გულდად და ზვიადამ მომესალმა ასწლოვანი ხეებით დამშვენებულ, ეზო-პარკში დინჯად მდგარი სახლ-მუხეუმი, რომელსაც ამშვენებს სამხრეთ ამერიკიდან ჩამოტანილი ულამაზესი კაკლის, საპნის, ქონის ხეები, იტალიური ჭადარი, გლიცინია და სხვა ულამაზესი მცენარე, რომლებიც თავისი ფოთლების შრიალით სახლ-მუხეუმი შესასვლელად გზას მიჩვენებდნენ.

...სახლ-მუხეუმს შიგნით ამშვენებს საზღვარგარეთიდან ჩამოტანილი უამრავი დიდი ნივთიერი საოჯახო და სამეურნეო ნივთი. თვალისმომჭრელად მისმობს მუხეუმის წიგნის მდიდარი ბიბლიოთეკა. აქვე ბერლინიდან ჩამოტანილი პაინინო მანქანის თავს. ამერიკულმა "კოდაკის" ფირმის ფოტოაპარატმა შემახსენა, აქედან ფოტოს გარეშე არ წახვიდო. იმდროინდელი საბუკდი მანქანა უთხეში ლამაზადა მოთავსებული. ნამდვილად ქომაგი რომ იყო მშრომელი ადამიანის ბატონი ნიკო, ამას მოასწავებს რუსეთიდან ჩამოტანილი თავისი საწნეხი მანქანა, თუჯის ღუმელი. თითქოს და ყავის საფქვაუმი დაფქვილმა ყავის სურნელმა თავისი ხბლი შემატა ყოველივეს.

აქვე გავეცანი იმ მატარებლის ისტორიას, რომელზედაც დროის მანქანაში ყოფნისას სახელოვანმა წინაპარმა მიმანიშნა: ეს იყო 1867-1874 წელი. ნიკო ნიკოლაძემ მილიონერ ინჟინერ ბალაშოვთან ერთად ააგო თბილისი-ფოთის რკინიგზა, რის გამოც იგი დაჯილდოვდა ოქროს ფეტონით და რუსეთის ნებისმიერი რკინიგზაზე უფასოდ მოგზაურობის უფლებით. უამრავ მამულიშვილურ საქმესთან ერთად ჩვენმა წინაპარმა 1918 წლის 26 მაისს ხელი მოაწერა საქართველოს სახელმწიფოს დამოუკიდებლობის აქტს.

ბედნიერი ვარ და ამჟამად, ასეთი წინაპრის გადგმულ საბრძოლველ რომ დგას საქართველო და რომ მეც მისი შვილი ვარ. ალბათ, ამიტომ ამოიბეჭდა ჩემს გონებაში დიდი ილიას სიტყვები: "კაცად მაშინ ხარ საქები, თუ ეს წესი წესად დარგე, ყოველ დღესა შენს თავს კითხო: აბა დღეს მე ვის რა ვარგე?"

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

მ-3 საჯარო სკოლის მ-3 კლასის მოსწავლე

ბიბლიოთეკა ისევ აივსო მოსწავლეებით

შესანიშნავი ლიტერატურული ღონისძიება "ჭაბუკები დარჩნენ მარად" ჩატარდა წერეთლის ქუჩაზე მდებარე სამტრედიის მუნიციპალიტეტთან არსებულ საბავშვო ბიბლიოთეკაში (ბიბლიოთეკარი დალი კვიციანი).

იმ დღეს ბიბლიოთეკა ისევ აივსო მოსწავლეებით, მოწვეული სტუმრებით, აქტიური მეთვლეებით. მოსწავლეებმა საინტერესოდ ისაუბრეს ახალგაზრდა პოეტების ლალო ასათიანის, მირზა გელოვანისა და გიორგი ნაფეტვარის შემოქმედების შესახებ, რომლებმაც სიცოცხლე სიმღერად აქციეს და სიკვდილი კი ლექსად. ძალიან ღამაზად, გამომეტყველებით წაიფიქრეს მათი ლექსები. ლექსები, რომლებიც მეგობრობის, სიყვარულის, კეთილშობილებისა და ნიჭიერების შესანიშნავი მაგალითია. "დაუკარით რომ ჭაბუკნი ვიფოთ მარად, რომ ცხოვრებამ ვერასდროს ვერ დაგვაპროს". - ლალო ასათიანის ეს სიტყვები წინაწარმოვანად აღმოჩნდა ამ თიბის პოეტებისათვის.

ღონისძიება დაამთავრა მე-11 და მე-2 საჯარო სკოლების მოსწავლეების, ლელა ცხვარაძისა და ნინო კვიციანიძის მიერ ფანდურის თანხლებით შესრულებულმა სიმღერებმა. ლექსები წაიფიქრეს მე-2 საჯარო სკოლის მოსწავლეებმა: სალომე აბრამიშვილმა, გიორგი ვაჩიშვილმა, ნათია ვაშაყვამ, გიორგი ფილიშვილმა, დიანა კუპრიშვილმა, მარიამ ფილიშვილმა, ანა მუქერამ, ცისია მურცილაშვილმა, შოთა ვაშაყვი, ქეთი ადვიშვილმა, ეთუნა ცხვარაძემ, ანი ვაჩიშვილმა.

მოწვეულმა სტუმრებმა მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოადგილე ლიზა კრავიშვილმა, გამგებლის კულტურის განათლების, სპორტის, ძველთა დაცვისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის უფროსმა ნატალია მანჯგალაძემ, მუნიციპალიტეტის ბიბლიოთეკის დირექტორმა ლამარა ღუნდუამ და მისმა მოადგილემ მზია ჩხვარაძემ დადებითად შეაფასეს წარმოდგენილი ღონისძიება. დალი კვიციანიძემ მადლობა გადაუხადა მოწვეულ სტუმრებს და დამსწრე საზოგადოებას მობრძანებისთვის. მან ისაუბრა წიგნის აუცილებლობაზე განსაკუთრებით მოსწავლეებში.

"დალი ღვიდას" ბიბლიოთეკის კარი მუდამ ღიაა მეთვლელებისათვის.

ნათარ წამბლიძე

მ-2 საჯარო სკოლის მ-2 კლასის მოსწავლე

ჩვენთვის, თანამედროვე ადამიანებისთვის აქვს შთამბეჭებელი ძალა, რომელიც ამკვიდრებს რაციონალურ დამოკიდებულებებს, რომელიც უპირისპირდება ორმაგი სტანდარტებით ცხოვრების წესს, რომელიც ნიშნავს ტალანტების გამრავლებას, ერზე მამამუდღური მზრუნველობისა. მისი ორიენტირი იყო ცხოვრებაში სწორედ სამრეწველო და კულტურული მოღვაწეობა. მან თავის ოჯახში დაარსა, სრული ამ სიტყვის მნიშვნელობით, "აკადემია". მან სათავე დაუდო მეცნიერულ კვლევებს ფუნდამენტური, საფუძვლიანი ძიების ცენტრს. მან ამით მაგალითი მისცა მთელ საზოგადოებას. ამის ცხადი მაგალითია გიორგი და რუსუდანი ნიკოლაძეების მეცნიერული მოღვაწეობა. ინოვაციური საქმიანობით ისინი არა მარტო იველებდნენ და სწავლობდნენ, არმედ ავითარებდნენ და ახალი აღმოჩენებით ამდიდრებდნენ ერს, კულტურას, ენობრივ საგანძურს, ტექნოლოგიას. ტექნიკურ განათლებასა და მათ მრავალმხრივ განვითარებასთან ერთად მნიშვნელოვნად გაამდიდრეს ენობრივი საგანძური. ჩვენთვის ცნობილია ბევრი ტერიმინი ტექნიკურ სფეროში: საბუნებისმეტყველო, სპორტში, ხელოვნებაში, მათემატიკაში, მედიცინაში. ასეთ-

ებია: წნეხი, წნევა, წრფე. მომავალი თობა ვალდებულია, შეისწავლოს და ისეთივე კეთილსინდისიერებით განაგრძოს წინაპართა ნაღვაწის შემტყნება, როგორც ამას ნიკოლაძის შთამომავლები აკეთებდნენ.

ასევე ქალბატონმა ნინო ტონიამ მიამბო მისი ოჯახის კავშირი ნიკოს ოჯახთან. ქალბატონი ნინოს დიდი ბაბუა სამსონ თოფური გახლდათ ნიკო ნიკოლაძის მეგობარი. სამსონ თოფურია გახლდათ პიროვნება, რომელმაც ქუთაისში პირველმა ჩამოიტანა რენტგენის აპარატი. ის ასევე იყო დამფუძნებელი რამდენიმე კერძო კლინიკისა. ნიკო ნიკოლაძე ერთ-ერთ პუბლიცისტურ ნაშრომში წერს: "სამსონი იჯდა სახლის აივანზე და გასცქეროდა გელათის ტაძარს. თან ამბობდა, გელათის ქსენონი უნდა განეაზღვრო. სამწუხაროდ, მას ეს არ დასცალდა".

სამსონ თოფურია გარდაიცვალა 50 წლის ასაკში მაგრამ ამ ხნის განმავლობაში მან უამრავი კეთილი საქმე გააკეთა.

ნათარ წამბლიძე

ნათარ წამბლიძე

მ-10 კლასის მოსწავლე

მ-10 კლასის მოსწავლე

ჯუბილარული - ფეხბურთის ქართულ გულშემატკივართა ქარი

სამტრედიის საფეხბურთო სკოლამ არაერთი სახელოვანი ფეხბურთელი აღზარდა. მართლაც ის რადიკალი, რომ სწორედ აქ გადადგა პირველი ნაბიჯები 2002-2009 წლებში მსოფლიოს ერთ-ერთი უძლიერესი გუნდის – იტალიის “მილანის” ფეხბურთელმა, ევროპის ყველაზე პრესტიჟული ტურნირის – ჩემპიონთა ლიგის ორგზის და მსოფლიო საკლუბო ჩემპიონატის გამარჯვებულმა, იმ პერიოდისათვის მსოფლიოს ერთ-ერთმა უძლიერესმა მცველმა და საფეხბურთო კარიერის დამთავრებამდე, საქართველოს ნაკრების უცვლელმა კაპიტანმა კანა კალაძემ. ყოფილი სსრ კავშირის უძლიერეს ჩემპიონატში მონაწილე თბილისის “დინამოს” შემადგენლობაში წარმატებით თამაშობდნენ საქართველოს ყველა დროის ერთ-ერთი საუკეთესო მეკარე დავით გოგია, ვახტანგ კობალაძე, ამირან მინაშვილი და ტარიელ დვალაძე, ასევე, ამჟამად რუსეთის პრემიერლიგის ერთ-ერთი უძლიერესი მცველი, მოსკოვის “ლოკომოტივის” და საქართველოს ნაკრების უცვლელი ფეხბურთელი სოლომონ კვიციანი, ამჟამად ჩემპიონთა ლიგის მთავარი მოთამაშე მსოფლიოს უცვლელი მცველი 1961-1968 წლებში ქუთაისის “ტორპედოს” გამოკვეთილი ლიდერის, 1980-იანი წლების დამდეგს გახეთ “ქუთაისის” მიერ გულშემატკივართა გამოკითხვის შედეგად ქუთაისის “ტორპედოს” ყველა დროის საუკეთესო ფეხბურთელი აღიარებული, ამ გუნდის საუკეთესო ბომბარდირის – ჯუმბერ ხაჭალაძის მიერ განვლილი სპორტული გზა.

2011 წელს ქუთაისელი ჟურნალისტის, ბატონი იუზა კაციტაძის მიერ გამოცემული იქნა ჯუმბერ ხაჭალაძის მიმართული წიგნი – “სწორუპოვარი ფორვარდი”. ამ პატივს სახელოვანი ფეხბურთელი უდავოდ იმსახურებდა, თუმცა, ჩემი აზრით, მისი გამოცემა ბატონ იუზას უბიძგა შემდეგმა გარემოებამ: ცნობილი ფაქტია, რომ ჯუმბერ ხაჭალაძის გადაბრუნებით ბევრი გუნდი იყო დაინტერესებული: მოსკოვის “ცსკი”, ლენინგრადის “ზენიტი”, მინსკის “დინამო” და “ა” კლასში მოასპარეზე სხვა უძლიერესი კლუბები ყველაფერს აკეთებდნენ თავიანთ გუნდში მის გადასაცემად, ამასთან, ჰპირდებოდნენ პირობების საგრძობლად გაუმჯობესებას. რაც შეეხება თბილისის “დინამოს” დამოკიდებულებას ამ საკითხისადმი, მისი ლეგენდარული მწვრთნელის, ანდრო ჟორდანიას დიდი სურვილი იყო ამ ფეხბურთელის მის გუნდში ხილვა, თუმცა ხაჭალაძემ ყველა წინადადებაზე უარი განაცხადა, რის გამოც “დინამოს” გუნდის უფროსმა ნესტორ ჩხარტიშვილმა, საკითხთა დაღებიანად გადაწყვეტილი მიხნით, დახმარების თხოვნით ჯერ საქართველოს სპორტკომიტეტის თავმჯდომარეს, ხოლო შემდეგ თვით საქართველოს ცენტრალურ კომიტეტს მიმართა, მაგრამ ფეხბურთელი კვლავ შეუვალი იყო – მან ბოლომდე უერთგულა საყვარელ გუნდს, ალბათ, ამის გამოც ბატონმა იუზა კაციტაძემ, გამოხატა რა ქუთაისელი გულშემატკივრების მისადმი მაღლიერება, ჯუმბერ ხაჭალაძის ეს საინტერესო წიგნი მიუძღვნა.

რაც შეეხება სამტრედიელი გულშემატკივრების დამოკიდებულებას თავიანთი კერძის ქუთაისის “ტორპედოში” თამაშზე, ამან მათ ერთგ

ვაროვანი შეხედულება გააჩნდათ. ისინი კარგად ათვისებდნენ ფეხბურთის საფეხბურთო სკოლის მიერ აღზრდილი თავიანთი თანაქალაქელი ფეხბურთელის მეტად წარმატებული თამაში ევროპის ერთ-ერთ უძლიერეს ჩემპიონატში – სსრ კავშირის პირველობაზე, მეტად საპატიო მისია იყო და ეს გარემოება რაიონის პრესტიჟს წაადგებოდა, ეს ასეც იყო, ამიტომ ვფიქრობ, რომ ჩვენი ვალიც არის, თუნდაც ასე დაგვიანებით და თუნდაც მართლაც ამ წერილით, ჩვენც მაღლიერება გამოვხატოთ სამტრედიის საფეხბურთო სკოლის მიერ აღზრდილი ამ უნიკალური ფეხბურთელის მიმართ.

აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ ბატონ იუზა კაციტაძის მიერ გამოცემულ წიგნში აღნიშნულ წიგნს ჩემს წიგნების თაროზე გამორჩეული ადგილი აქვს მივუთვლებდი არა მარტო იმიტომ, რომ მე განსაკუთრებულად თბილი ურთიერთობა მაქვს ჩემთან, არამედ იმიტომაც, რომ იგი მისახსოვრად ჩემს უმცროსმა მეგობარმა და კოლეგამ ბატონმა ჯუმბერის ვაჟმა უმცროსმა ჯუმბერ ხაჭალაძემ წიგნის, ავტორთან ინტერვიუს მიცემის დროს სახელოვანი ფეხბურთელი საინტერესოდ წავიკითხე იმ უნიკალური შემთხვევის შესახებ, რამაც განაპირობა ფეხბურთში მისი მოსვლა:

“ყველაზე მეტად კალათბურთი მიტაცებდა, საქართველოს მოსწავლეთა ნაკრებშიც ვირიცხებოდი, მაგრამ ავიდა 18 წლის შევიქნე და შევატყვევე, რომ სიმალეში აღარ ვიმატებდი... როგორი გასამხელობა ფეხბურთი მაინცადამაინც არ მაინტერესებდა. ჩემი ბედი ერთმა შემთხვევამ გადაწყვიტა. კარგად მახსოვს, რეინიგების დღე იყო. სახლიდან გამოსულმა სადგურთან გავიარე და იქვე ნაცნობ ბიჭებს მოვკარი თვალი – სამტრედიის “ლოკომოტივის” ახალგაზრდული გუნდიდან იყვნენ, შორაპანში მიდიოდნენ ამხანაგური მატჩის სათამაშოდ. ამ გუნდის მწვრთნელი გივი ჩიქობავა ჩემი ფიზიკურად მასწავლებელი იყო და ვთხოვე – მეც გამოგვევით-მეთქი, რაზეც დათანხმდა.

ჩავევით შორაპანში და დაიწყო თამაში, მასპინძლებმა ჯერ ერთი გავიტანეს – გუგუჩი, გუგუჩი, ჩვენების საცოდაობას და ვედარ მოვითმინე – ჩიქობავას ვუთხარი: ამთხე ნაკლებად არ ვითამაშებ, მოედანზე შემიშვი-მეთქი. კარგი, შედიო. მოედანზე შევედი თუ არა, ბურთი მომიგორდა, მეტოქის კარისკენ გავიქნდი, ოთხი თუ ხუთი კაცი მოვატყუე და შევაგდე, ასე მეორედ, მესამედ, მეოთხედ, 4:3 მოვიგეთ. ზეალიდან ვარჯიშს დაიწყებ, იცოდე, არ გამიცდინო. – მითხრა ჩიქობავამ, მაშინ 18 წლის ვიყავი”.

1957 წელს ჯუმბერ ხაჭალაძე რესპუბლიკურ ახალგაზრდულ საფეხბურთო სკოლაში ჩაირიცხა. 1959 წელს იგი მშობლიურ ქალაქში დაბრუნდა და საქართველოს პირველობაზე სამტრედიის “ლოკომოტივის” ღირსებას იცავდა ეროვნულ ჩემპიონატში. იგი მაღალი შედეგებით გამოირჩეოდა და ფეხბურთის სპეციალისტად დიდ ყურადღებას იპყრობდა. “ტორპედოს” ხელმძღვანელობაში ყველაფერი იღონა ხაჭალაძის მის გუნდში გადასაცემად და მიხანსაც მიადწია. 1961 წლის საფეხბურთო სეზონის დასაწყისიდანვე იგი ამ გუნდის წევრი გახდა, რომელიც მაშინ

საკავშირო ჩემპიონატის “ბ” კლასში გამოდიოდა. ეს წელი გამორჩეული გახდა “ტორპედოს” ისტორიაში – გუნდმა მოკავშირე რესპუბლიკების მეორე ზონაში დამაჯერებელი გამარჯვება მოიპოვა და ქალაქ კომინოვში “ა” კლასში გადასასვლელ ტურნირში მონაწილეობის უფლება მიიღო. მისი მეტოქეები სხვა ზონებში გამარჯვებული გუნდები ტალინის “კალევი” და თბილისის “ლოკომოტივი” იყვნენ. აღსანიშნავია, რომ “ლოკომოტივი” შემდგომში ცნობილ მწვრთნელ ნოდარ ახალკაცთან და სხვა ცნობილ ფეხბურთელებთან ერთად თამაშობდა სამტრედიის საფეხბურთო სკოლის კიდევ ერთი აღზრდილი, მეტად ჭკვიანი და ტექნიკური ფეხბურთელი ჟორა შენგელია, 80-იანი წლებში სამტრედიის №3 საშუალო სკოლის ფიზიკური მასწავლებელი, ჩვენს მიერ ზემოთ ხსენებული სოლომონ კვიციანის პირველი მწვრთნელი.

გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ ჯუმბერ ხაჭალაძემ უდიდესი როლი ითამაშა ქუთაისის “ტორპედოს” “ა” კლასში აღსაწვევლად. ამან მისთვის თუნდაც ის ფაქტი, რომ მან ზემოთ აღნიშნულ ტურნირში მონაწილე ყველა ფეხბურთელზე მეტი გოლი გაიტანა (4 გოლი 4 თამაშში), მათ შორის მთავარი კონკურენტის “კალევის” კარში გატანილი გოლი ერთადერთი აღმოჩნდა მთელ მატჩში, რამაც ქუთაისელ ფეხბურთელებს ამ მინი ტურნირში პირველი ადგილი და “ა” კლასის საფეხური მოუტანა. განუხილავდი დიდი იყო აგრეთვე მისი როლი გუნდის “ა” კლასში დასამკვიდრებლად, ამან მისთვის ზემოთ აღნიშნულ წიგნში არსებული ოფიციალური სტატისტიკა. ბატონი ჯუმბერი 48 გატანილი გოლით საგრძობლად უსწრებს ყველა იმ ფეხბურთელს, ვისაც კი ოდესმე გაუტანია გოლი ქუთაისის “ტორპედოს” შემადგენლობაში გუნდის “ა” კლასში ყოფნის პერიოდში. ცნობილი ფაქტია ისიც, რომ მოწინააღმდეგე გუნდების მწვრთნელები ხაჭალაძის თამაშიდან გამოდინარე ავებდნენ თავიანთი გუნდების სამოქმედო გეგმას. მაგალითად, მოსკოვის “ტორპედოსთან” ერთ-ერთი შეხვედრის წინ, როცა გუნდები მოედანზე გასასვლელად ემზადებოდნენ, მოსკოველთა ლეგენდარულმა მეკარემ ანზორ კავაშვილმა შეამჩნია, რომ ქუთაისელთა შემადგენლობაში ხაჭალაძე არ იმყოფებოდა (იგი ტრავმის გამო ტოვებდა შეხვედრას) და იქვე ახლოს მდგომს მიმართა: “ჯუბა, მორაზოვი (მოსკოველთა უფროსი მწვრთნელი), თამაშზე გამოსვლის წინ სულ იმაზე გვესაუბრებოდა, ხაჭალაძე როგორ უნდა დავიჭიროთო, შენ კი თურმე ვერ ითამაშებო”.

1962-1968 წლებში, როცა ჯუმბერ ხაჭალაძე “ა” კლასში მოასპარეზე ქუთაისის “ტორპედოს” წამყვანი მოთამაშე იყო და როცა სიტყვა ჩამოვარდებოდა ამ გუნდზე, არ შეიძლება არ გვეხსენებინა ამ გუნდის სახე, გოლეადორი და კაპიტანი ჯუმბერი, ან როგორც მას მთელი საქართველო სიყვარულით ეძახდა – ჯუბა ხაჭალაძე. ფეხბურთის გამოჩენილი სპეციალისტები, სპორტული ჟურნალისტები თუ კომენტატორები აღფრთოვანებით საუბრობდნენ მის შესახებ. აი, რას წერდა მასზე იმ დროისათვის ერთ-ერთი ყველაზე უფრო პოპულარული და მრავალტირაჟიანი გაზეთი “ფურცლონი” ერთ

ერთი ცნობილი რუსი ჟურნალისტი:

“ხაჭალაძე ფორვარდთაგან ყველაზე სახიფათო იყო, კარზე დაგეშობოდა, მისკენ უმოკლესი გზების მოძიება, გოლის დაუკლებელი წყურვილი და ამას დამატებული დახვეწილი ტექნიკა – აი ხაჭალაძის თამაშის დამახასიათებელი თვისებები”.

ბოლოს მინდა შევეხო, ჩემი აზრით, ძალზე მნიშვნელოვან ფაქტს, – ქუთაისის “ტორპედოში” მისი აღიარებული ლიდერის ძალისხმევით თავისი წვლილი შეიტანა 1964 წლის თბილისის “დინამოს” გაჩემპიონებაში. საქმე იმაში გახლდათ, რომ 1964 წელს სსრ კავშირის ჩემპიონობას ერთმანეთს ეცილებოდნენ უმაღლესი დონის ფეხბურთელები და კომპლექტებული თბილისის “დინამო” და მოსკოვის “ტორპედო”. ჩემპიონატის მიმდინარეობის მთელი პერიოდის განმავლობაში ამ ორ გუნდს შორის ქულათა სხვაობა ერთს ან ორს შეადგენდა. ასეთ ვითარებაში, ქუთაისის “ტორპედომ” თითქმის შეუძლებელი შეძლო და მოსკოველი თანაკლუბებთან ორივე წლის შეხვედრა ერთნაირი ანგარიშით – ორჯერ 1:1 დაამთავრა. ორივე გოლი მოსკოველთა კარში იმ შეხვედრებში ბრწყინვალედ მოასპარეზე ჯუმბერ ხაჭალაძემ გაიტანა. უბრალო მა-

შეხვედრები

თბილისსა და კომინოვში

საქართველოს ფეხბურთელთა ეროვნული ნაკრები მთავარი მწვრთნელის ვლადიმერ ვაისის ხელმძღვანელობით 7 ივნისს თბილისში, მიხეილ მესხის სახელობის “ლოკომოტივის” სტადიონზე საერთაშორისო ამხანაგურ შეხვედრას გამართავს სენტ კიტსისა და ნევისის ნაკრებთან, ხოლო 11 ივნისს მსოფლიოს 2018 წლის ჩემპიონატის მორიგე ტურის შესარჩევ შეხვედრას გამართავს კომინოვში მოლდავეთის ნაკრებთან.

ჩემპიონთა ლიგა

“რეალი” – “იუვენტუსი”

3 ივნისს უეფას დელაქალაქ კარდიფში გაიმართება უეფას ჩემპიონთა ლიგის (თასის) ფინალური მატჩი ფეხბურთში.

ამ დღეს ერთმანეთს დაუპირისპირდება ორი ღირსეული მეტოქე – მსოფლიოს ყველა დროის საუკეთესო გუნდი და სამეფო კლუბი მადრიდის (ესპანეთი) “რეალი” და ტურინის (იტალია) “იუვენტუსი”.

ჩემპიონთა ლიგა

მსოფლიო ჩემპიონატი 12 გუნდის მონაწილეობით

31 მაისიდან 18 ივნისის ჩათვლით თბილისსა და ქუთაისში გაიმართება მორაგბეთა მსოფლიო ჩემპიონატი 20 წლამდელთა შორის. მასში პლანეტის 12 რჩეული ახალგაზრდული ნაკრები მიიღებს მონაწილეობას.

იურან ნიკოლაიშვილი

თქვენთვის ცეხოდენებო

1 ივნისიც მოვიდა და...
დაპირებისამებრ ახალი საბავშვო ლექსები გვაახლა რედაქციაში ცნობილ-
მა საბავშვო (და არა მარტო) პოეტმა, ბატონმა ილია ლეკვიშვილმა.
ტრადიციულად თბილად დაწერილი თითოეული სტრიქონი, ამავე დროს
თემატიკა ისეა შერჩეული, რომ საოცრად ესადაგება 1 ივნისს, ბავშვთა დაც-
ვის საერთაშორისო დღეს.
“ჩემი გულთბილი მოვითხვა, დიდი სიყვარული და კეთილი სურვილები
მინდა გადაეცე თითოეულ ბავშვს, ლალი, ბენდიერი, გაცისკროვნებული ყოფი-
ლიყოს მათი გზასავალი, კეთილ სიტყვებს არ იშურებს ცეროდენა გოგო-
ბიჭებისადმი პოეტი”.

უკუერთებით ბატონი ილიას მშობლიურ სურვილებს და რამდენიმე ახალ
საბავშვო ლექსს ვითავაზობთ მეთხველს, თავად პოეტს კი დღევანდელობას
ეუსურვებთ მრავალი ახალი, საინტერესო ლექსის მოლოდინით.

ლევან ბახრაძე

სოცოზი

ავდარი თუ დარია,
ქოლგა სულ გვაფარია,
იგი ჩვენი მცველი და
საიმედო ფარია.
უთენია მიეყვებით
დილას გრილს და ნისლიანს,
ვინც პირველი გვიპოვის,
ჩვენი გულიც მისია.
აუ, რამდენიაო,
სიხარულით აღვსილი,
რომ მოგვესმის შორიდან
თქვენი გადაძახილი.
ვითომც ფეხი აგვედგას,
ნეტარებით ვისწვებით,
ქამა სოვო, მანკვალა,
ბრა თუ სოვო წითელი.
თითქოს ჩვენც გამოგვხმია
ჩიტებივით ფრთები და
ორდობეში მიეფრინათ
სავსე კალათებითა.

შიშით გული უსკდებათ.
დავაბიჯებ ამაყად,
თავადი ვარ, აბა რა!
არავის ვაპატიებ,
შემომხედოს ავადა!

დღეობა აქვს თაგუნას

დღეობა აქვს თაგუნას,
ამოცანა უდგას რთული,
თავი უნდა მოიწონოს
შემწვართ თუ შებრაწულით.
ტორტს აკეთებს ასკვერცხიანს,
არ იფიქროთ შემოილია,
საჩუქრებსაც ელის, მაგრამ
არც ვალების ემინია.
უნდა ყველა დააპატიოს,
ვინც უყვარს თუ გულს წყვეტია,
მაგრამ ფისოს მიწვევა კი
ჯერ ვერ გადაუწყვეტია.

ცისარტყელი

განა ზღაპრს გიყვებით,
რომ ეთქვა, – ელა-მელაო?
ცას შეიდგურად გადაეკრა
სარტყელად ცისარტყელიაო.
მოქმედება თითქოსდა,
“დანის ზღაპრებში” ხდება,
წვიმს და თანაც მზე ნათობს,
საოცარი რამ ხდება.
ბებომა თქვა: – ბავშვებო,
ნახეთ, მზე პირს იბანსო,
ეს ამბავი მიაგავს
უნწვეულო ივავსო...
ბუნებაში მრავალი

ამაგალი

გაჩენილი ვარ მისთვის
არ გეგონოთ მკვებარა,
ლამის ბინდი გავფანტო,
გავათენო ქვეყანა.
დევნილიც მაქვს, ბუნებას
მხედრად გავუჩინებარ,
მივაჭენებ ცაზე მზეს,
ყიფლიყო-თქო – ვმღერებარ.
თვალეებს რომ ვაბრიალებ
კარგადა გეუწყებათ,
ქორს, ძერას თუ მიმინოს

მოვლენაა ისეთი,
რომლის ასახსნელადც
ჯერ არ ვიცი მიხეზი.
მაგრამ მალე სკოლაში,
(არ გაუვა წყალია)
სულყველაფერს გავიგებ,
ყველაფერს მასწავლიან.

მიზარის მოტაცება

გადმოგორდა აივნიდან
მივარე როგორც თეთრი გოგრა,
ვით ტირის, – ა იიო მინდა
და თითს იშვევს: – “გოგრა, გოგრა!”
მეც შეხედა რომ ვიფიქრო,
უნდა გამოვიტყველო ვიო,
მივარის მოსატაცებლად
ცხენზედაც კი ავმხედრდით...
მაგრამ ახლა მის საცქერლად,
კორდზე როცა მივწოლილვარ,
აივანზეც შევმდგარვარ, თუც
მაინც ვეღარ მივწვდებივარ.

ილია ლეკვიშვილი

ახალგაზრდებს!

გუიღენი სამტრედიის №4 საჯარო სკოლის კურსდამთავრებულებს

რარიგ გვიყვარს რჯული ჩვენი,
დღენიადაც საფიქრალი,
მტრებზე მეტად დაგვაბრძენე,
სიცრუის გზა არის მზღალის!
სიმართლის გზა ღმერთისაა,
ღირსებას რომ მოგანიჭებს,
ამ გზისაკენ მოეუწოდებ
ჩვენს გოგონებს და ჩვენს ბიჭებს!
ორგულთა გასახარებლად
უგუნურებს ნუღარ ვენდობით,
და სიძულვილით კი არა,
მათთან მივიდეთ შენდობით!..
გვახსოვდეს, ათას უმართლოს
აჯობებს ერთი მართალი...
გაზაფხულისთვის მერცხალმა
ჩამოიტოვა ზამთარი.
თვით ღელამიწას აცოცხლებს
უფლის სითბო და ნათელი,
მეგობრობას და სიყვარულს
ერთად აუწითოთ სანთელი!..

თინათინა ჯუღაშვილი
ქართული ენისა და
ლიტერატურის
მასწავლებელი

***
ბაბუაწვერა – თეთრი ყვავილი
ამ ზაფხულს როგორ კონტად იფერებს!..
თმაშვერცხილი ისე დადის, რომ
თითქოს სამყაროს დააქვს სიბერე...

გაზაფხულის სურათები
როგორ გათენდა? აი, მაისმა
დილა იშოშვლა ელვარ ხმალივით
და ღამეს უცებ გამოჭრა ყელი
და ციდან მივარე დაგორდა
მისი მოჭრილ თავივით...

***
გადმოხტა დილა და ფენშიშველა
სოფლის ბიჭივით გარბის ხნულბზე.
ღრუბელმა გუბის სარკეს ჩახედა
და მზის პომდა იცხო ტუჩებზე...

***
გასაკვირი სულაც არაა,
წუხელ რომ თვალი არ მოუხუჭავს,
მთელი ღამე ხომ გაზაფხულს გეიქსოვდნენ
ენთლები,
და ჩემს ენოში ყვავილებიდან ფრთებით კი არა,
უცებ ვიგრძენი, რომ დღის სუნთქვით
აფარფატდნენ თეთრი პუკლები...

***
უეცრად რომ შეგხედე და ამ დილას
ეცხო შენი გალიმების ნაცხი...
უცებ გულის კარდიოგრამის ხაზად მექცა
ჩემი თვალის გაყოლების ხაზი...

***
პურის ნამცეცებს თუკი
ფეხი დაადგი ვინძლო,
შენივ მშობელი დღის
გულის ბაგაბუგს იგრძნობ.

ანდრე თინათინა

შუაშარა ჩინლაძის ბახსენება
მიიღია ერთი წელი ჩვენი დეკლამაციული, დაფასებული,
დღემამიშვილზე, შვილზე, მეუღლეზე, შვილიშვილებზე, მეგობრ-
ებზე, ახლობლებზე უნომოდ მზრუნველი შუაშარა, უხმოდ, უე-
ცრად წახვედი, დაგვიტოვე გულისტკივილი, ყოველდღე ყოვე-
ლწუთს მოსაგონარი.
შენ იყავი მაღალპროფესიული თვისებებით შემკული, პრინ-
ციპული ადამიანი. რომელიც უანგაროდ გასცემდი სითბოს და
სიყვარულს. შვილიშვილი დათო აღდგომას თბილისიდან წერი-
ლს ატანდა ნინოს, ბებიის საფლავზე ქვის ქვეშ რომ დაედო.
თან აფრთხილებდა, შენ არ წაფიქრო. ვინ იცის, როგორ
ენატრები შენს გაზრდილებს. სიზმარში გკითხვ: “რა გინდა
შუაშარა რა გენატრება-მეთქი. სიცოცხლე მინდა, სხვა არაფერ-
ით მიპასუხე. სიცოცხლეში ხომ ბედნიერი ქალი იყავი ყველასგან დაფასებული, ჩემო,
ჩვენი შუაშარა.

მზის ჩინლაძე

ფერისცვალება

(**ღელა – შუაშარას!**)
ვიცი, რომ დღესაც ჩემ გვერდით ხარ,
ძვირფასო დედა!
სხვაგვარად, ალბათ, გული ამას ვერ გაუძლებდა.
ამ განშორებას რა დავარქვა, არ ვიცი ახლა,
მხოლოდ ერთი რამ, რომ დმერთაა, დმერთაა მაღლა!
ამ მონატრებას და ამ წუხილს რა პქვია ახლა,
ჩვენს განშორებას, თან ერთად ყოფნას რა პქვია მართლაც,
თუ არა ის, რომ
ჩვენ ორს შორის ღმერთია მაღლა!
მე ასე მტკიცედ არასოდეს, არასდროს მწამდა:
ღმერთია მოწმე,
შენი სულისთვის მხურვალედ მლოცველს,
თუ არა უფალს ვის დავიმოწმებ.
ვიცი ძვირფასო, შენ მანდ ლოცულობ ჩვენი გულისთვის,
მე, აქ ვილოცებ შენთვის, მხოლოდ შენი სულისთვის.
ღმერთმა ინებოს, ისმინოს ჩვენი,
ჩემი და შენი
შენი და ჩემი!
ნინო კობახიძე

ზოია გომეჩაძე, ნუნუ სან-
იციძე და თამილა ივანიძე თან-
აუგრობობენ გენა გელაზონიასა
და თამარ სტურუას დედისა და
დედამთილის
გალია კრივტილის
გარდაცვალების გამო.

**მეგობრობაში ჩვენი სკოლის მასწავლებელ კლავდიას, მრავალი თაობის
ალფობრელ ლელა ჩარაშიან-ლემკვიშვილს**

ქალბატონი ლალა წლების განმავლობაში ასწავლიდა დაწვებით კლავსებს, აზიარებდა
ბავშვებს გოგებაშვილის “დედაენას”. იყო შესანიშნავი პიროვნება და მეგობარი, ავტორიტეტ-
ით სარგებლობდა კოლეგებსა და მშობლებს შორის. იგი ღირსეულად გავიდა დამსახურებულ
პენსიაზე და თავის ღამას ოჯახში განაგრძო საქმიანობა. იყო კარგი დედა, მეუღლე, ბებია,
სულით ხორცამდე ღამაში ქალბატონი.
ლალა მასწავლებელი! გულისტკივილით გაცილებით უკანასკნელ გზაზე.
მ-11 საჯარო სკოლის დირექტორი და კლავდიასი

მეუღლე კოლია, შვილები ქეთევან და ლევან ტალაბაძეები, რძალი ეკა პაპავა,
სიძე დავით მშვიდლობაძე, შვილიშვილები მართა და მათე ღრმა მწუხარებით იუწყე-
ბიან

ნელი თინათინა-ტალაბაძის
გარდაცვალებას.

სოსო პაპავა ოჯახით იუწყება მძახლის
ნელი თინათინა-ტალაბაძის
გარდაცვალებას და თანაუგრძობენ დამწუხრებულ ოჯახს.

ამირან პაპავა ოჯახით თანაუგრძობს ეკა და ლევან ტალაბაძეებს, ქეთევან და
დავით მშვიდლობაძეებს ქალბატონი
ნელის
გარდაცვალების გამო.

რუსუდან და დიანა ნიკოლეიშვილები თანაუგრძობენ ეკა და ლევან ტალაბაძე-
ებს, ქეთევან და დავით მშვიდლობაძეებს ქალბატონი
ნელის
გარდაცვალების გამო.

ადრეულად შეგრძნებული სამოქალაქო

ნათია ნაცვლიძე

ჯერ პატარები არიან, მაგრამ ურთულეს ფრთხებს და ხატოვან გამოთქმებს შეეჭიდნენ, საქართველოს სიყვარულის ადრეულ ასაკში აზიარეს პედაგოგებმა, ამდენად, არც ერთ დარბაზში მყოფ სტუმარს არ უკვირს, რატომ წარმოთქვამენ ეს პატარები ასეთი თავდაჯერებითა და ფოლადაგარეული ხმით ქართველ კლასიკოსთა პატრიოტულ ლექსებს. მეთხუთა ბაღის მმართველი ნანა დუნდუა ჯარისქალიად გარდასახულა, ასევე, გვერდის უმშვენიერეს სამხედრო ფორმაში გამოწყობილ ვაჟკაცებს ფორმიანი ვოგონები. ეს ის ბავშვებია, ახლახან მათი მამაკეთების თაობაზე რომ იწვინა თბი. ეს იმ ქვეყნის შვილები არიან, სადაც "ვერ იხდენ არტახებს", "არ იცვებიან ნასუფრაღითი", ესენიც ხომ იმ დიდ ქართველ მეფეთა გენეტიკური კოდის მატარებლები არიან, ასე მჭკუარედ რომ წარმოთქვამენ მათ სახელებს. მალე წიგნებში ამოიკითხავენ, მეფე დაფითმა, დიდგორის ომის წინ რომ უბრძანა ჯარს, ჩახურგეთ ველები უკან დასახვევი და შავი დღე გაუთუნა რიცხობრივად სამჯერ ძლიერ მტერს.

დეკორაციები ღონისძიების შინაარსს ზედმიწევნით ესიტყვება: ჩაწყობილი ჩონჩხები აქ არის და ტერიტორიები წარმოქმნილი საქართველოს რუკაც. დამოუკიდებლობის დღისადმი მიძღვნილი ლიტერატურულ-პატრიოტული კომპონიციის ბოლოს ჩონჩხის ორი ჩაწყობილი სიმიც _ აუხაზეთი და სამახაბლოც გაამთესეს პატარებმა. პატრიოტული სიმღერები იმღერეს, (პედაგოგი ლელა გოლიაძე), ცეკვა ხორუმმა (პედაგოგი თინა გრიგალაშვილი) ვაჟკაცური შემართება კიდევ უფრო გაუმძაფრა პატარებს, ერთუროს გადაჯაჭვული მათი პატარა მაკები წლების შემდეგ სხვანაირად მოიხდენენ სამხედრო ფარაჯას. _ დამპირდით, რომ დაიცავთ საქართველოს საზღვრებს! _ მიმართავს ბაღის მმართველი. პატარებმა სამშობლოს დაცვის პირობაც დაუდეს მმართველს. სწორედ ნანა

დუნდუას დაებადა იდეა, სამხედრო ფარაჯაში გამოეწყო აღსაზრდელები. მათი ქუნაში გამოსვლისას ყოველი 26 მაისი განსაკუთრებულად ლამაზია ჩვენს მუნიციპალიტეტში. ერთ-ერთ აღსაზრდელს, ლუკა ვაშაყიძეს ემოციებმა სძლიეს და ლექსის კითხვისას ცრემლი მოერია. დარბაზში ბევრს მოჰგვარა თვალზე ცრემლი ამ სცენამ. დამოუკიდებლობის დღე ბავშვებს პედაგოგი მარინა კაკაბაძის აღსაზრდელებმაც მიულოცეს, რომლებიც თავიანთ ნაციონალურ სამოსში გამოწყობილი საქართველოს მეგობრები იყვნენ რუსეთიდან, უკრაინიდან, ამერიკიდან და არაბთა გაერთიანებული საამიროებიდან... ბოლო აკორდად კი ბაღის პედაგოგთა მიერ შესრულებული "ჩემო სიამაყე" აჟღერდა. "სამტრედიის მაცნეს" შთაბეჭდილებები დარბაზში მყოფებმა გაუხარეს.

მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოადგილე, ლიზა კრავიცივილი: " არაჩვეულებრივები იყვნენ როგორც ბავშვები, ასევე პედაგოგები, სიტყვები არ მყოფნის, ემოციების ტყვეობაში ვარ, ეს არის ჩემს ცხოვრებაში ერთ-ერთი დასამახსოვრებელი დღე, აბსოლუტურად ყველაფერი არაჩვეულებრივი იყო, ჩაცმულობა, დეკორაცია, ბავშვების მანერები, ყველაფერი შეუფასებელია."

გამგებლის განათლების, კულტურის, ძეგლთა დაცვის, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის უფროსი, ნატალია მანჯგალაძე: " საოცარი ამღვლელები დღე იყო, ამ ყოველივეს ნახვის შემდეგ რწმუნდები, რომ საქართველო არ გადაშენდება და ის ორი სიმი, ჩონჩხის რომ მიაბეს პატარებმა, მჯერა აუცილებლად მიეძმება და გამთლიანდება საქართველო".

სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებათა გაერთიანების უფროსი, ხათუნა გაგუა: " არაჩვეულებრივი ღონისძიება იყო, ამ პატარებმა შესანიშნავად გამოავლინეს პატრიოტული გრძობა, ჟრუნტელის მომგვრელი იყო ეს ყველაფერი, ძალიან დიდი მადლობა ქალბატონ ნანას და მთელ კოლექტივს, ასეთი დიდი ცოდნა რომ ჩადეს და აყალიბებენ ბავშვებს ნამდვილ პატრიოტებად". მეთოღისტი მარინა ბაღდაძე: "მეთხუთა ბაგბალი ჩვეული შემართებით აღნიშნავს ყველა დღესასწაულს, მაგრამ 26 მაისისადმი მიძღვნილმა პატრიოტულმა საზეიმო დილამ ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა, სამხედრო ფორმაში ჩაცმული გოგო-ბიჭები ანიებულნი არიან სამშობლოს სიყვარულით". მარინა ქიჩოვი, მეთოღისტი: "ერთმანეთს ცვლიდა ლექსი და სიმღერა, ეს ბავშვები ჩვენი სამშობლოს ღირსეულ მოქალაქეებად იხრდებიან."

ნანული კიკაბიძეს!

დაბადების დღეს გილოცავთ ჩვენი საყვარელი ნანული, შენ ხარ უნიჭიერესი პროფესიონალი ქალბატონი, "პროფესიონალიზმი" თავს არ დამალავს. ყველას მიმართ თავმდაბალი, ყურადღებიანი ხარ, სიყვარული და სიხარული მოგაქვთ ახლობელი ადამიანებისთვის. ხართ ღირსეული დედა და ბებია, ღმერთმა დიდხანს გამოყოფოს ჯანმრთელად და ბედნიერად!

ღმერთი იყოს თქვენი და თქვენი ოჯახის მფარველი! გვიყვარხარ და გვიმეღები მეგობრებს!

მეგობარი პოსტა

ნანული კიკაბიძეს ვულოცავთ დაბადების დღეს, ვუსურვებთ ჯანმრთელობას და ულევ სიხარულს თავის საყვარელ ოჯახთან ერთად!

"სახლი თანადგორა"

მარი თემზაძეს!

წლებანდელი დაბადების დღე გამორჩეულად წარმატებული და დიდებული გაქვს, ჩვენო მარი, გილოცავთ 18 წლის შესრულებას, სკოლის წარჩინებით, ოქროს მედალზე დამთავრებას, უმაღლეს საატესტატო ქულებს. გისურვებთ, ეროვნულ გამოცდებშიც ასევე გესახელებინოს შენი მშობლიური სკოლა, ოჯახი და ჩვენი "სამტრედიის მაცნე", სადაც ძალიან ხშირად გვსტუმრობდი.

"სამტრედიის მაცნე"

რედაქციის მისამართი:
სამტრედიის რაიონის მ. №6
ტელ: 790 391839

სამტრედიის მაცნე

დირექტორი ბეჟან გოგია
 მთავარი რედაქტორი ქეთევან ჭაჭიანი
 გამომშვეები რედაქტორი თამაზ ბაბუნაშვილი
 პასუხისმგებელი მდივანი ლეონი ბაბუნაშვილი
 კომპიუტერული უზრუნველყოფა მამა პავაპა

ნათია ჯიფთელიძეს!

დიდი სიყვარულითა და პატივისცემით გილოცავთ დაბადების დღეს. წლებს მომავალშიც ვერაფერი დაეკლოს შენთვის. გისურვებთ ოჯახურ კეთილდღეობას, წარმატებებს საზოგადოებრივ საქმიანობაში, ბევრი პატარისთვის გაგეკელიოს დიდი ცხოვრების გზა.

"სამტრედიის მაცნე"